

RAPPORT

Natuurtoets nieuwe kazerne KCT Nispen

In het kader van beschermde natuurwaarden in de
Omgevingswet en de Omgevingsverordening

Klant: Rijksvastgoedbedrijf

Referentie: BJ8010-RHD-XX-XX-RP-EO-0001

Status: Concept/1

Datum: 09 mei 2025

HASKONINGDHV NEDERLAND B.V.

Koggelaan 21
8017 JN Zwolle
Netherlands
Water & Maritime
Trade register number: 56515154

Telefoon: +31 88 348 65 00
E-mail: info@rhdhv.com
Website: royalhaskoningdhv.com

Titel document:	Natuurtoets nieuwe kazerne KCT Nispen
Ondertitel:	In het kader van beschermde natuurwaarden in de Omgevingswet en de Omgevingsverordening
Referentie:	BJ8010-RHD-XX-XX-RP-EO-0001
Uw kenmerk	Click or tap here to enter text.
Status:	Concept/1
Datum:	09 mei 2025
Projectnaam:	BJ8010
Projectnummer:	BJ8010
Auteur(s):	Ruud Hendriks
Opgesteld door:	Ruud Hendriks
Gecontroleerd door:	Arend de Wilde, Kees Kaptein
Datum:	12-mei-2025
Goedgekeurd door:	
Datum:	
Classificatie:	Projectgerelateerd

Behoudens andersluidende afspraken met de Opdrachtgever, mag niets uit dit document worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt of worden gebruikt voor een ander doel dan waarvoor het document is vervaardigd. HaskoningDHV Nederland B.V. aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor dit document, anders dan jegens de Opdrachtgever.

Let op: dit document bevat mogelijk persoonsgegevens van medewerkers van HaskoningDHV Nederland B.V.. Voordat publicatie plaatsvindt (of anderszins openbaarmaking), dient dit document te worden geanonimiseerd of dient toestemming te worden verkregen om dit document met persoonsgegevens te publiceren. Dit hoeft niet als wet- of regelgeving anonimiseren niet toestaat.

Inhoud

1	Inleiding	6
1.1	Aanleiding	6
1.2	Doelstelling en scope onderzoek	6
1.3	Leeswijzer	6
2	Juridisch- en Beleidskader	7
2.1	Natura 2000	7
2.2	Soortenbescherming	8
2.3	Houtopstanden	10
2.4	Natuurnetwerk Brabant	10
3	Beschrijving plangebied en voorgenomen ingreep	11
3.1	Beschrijving plangebied en de directe omgeving	11
3.2	Voorgenomen activiteit	14
4	Toetsing Natura 2000	15
4.1	Werkwijze onderzoek naar Natura 2000-gebieden	15
4.2	Ligging ten opzichte van Natura 2000-gebieden	15
4.3	Storingsfactoren	16
4.4	Effectbeoordeling en vervolgstappen	16
4.5	Conclusie Natura 2000	17
5	Toetsing wettelijk beschermde soorten (quickscan)	18
5.1	Werkwijze onderzoek naar beschermde soorten	18
5.2	Toetsing beschermde soorten	19
5.3	Grondgebonden zoogdieren	19
5.4	Vleermuizen	23
5.5	Vogels	27
5.6	Vissen	29
5.7	Amfibieën	30
5.8	Reptielen	31
5.9	Ongewervelden	31
5.10	Rode lijst soorten	32
5.11	Conclusie en vervolgstappen	33
6	Toetsing houtopstanden	35
6.1	Werkwijze Houtopstanden	35

6.2	Effectbeoordeling houtopstanden	35
6.3	Conclusie houtopstanden	35
7	Natuurnetwerk Brabant	36
7.1	Werkwijze onderzoek naar planologisch beschermde gebieden	36
7.2	Ligging plangebied ten opzichte van het Natuurnetwerk	36
7.3	Effectbeoordeling en vervolgstappen	37
7.4	Conclusie NNB	37
8	Conclusie en aanbevelingen	38
8.1	Gebiedsbescherming	38
8.2	Soortenbescherming	38
8.3	Conclusie houtopstanden	40
8.4	Natuurnetwerk Brabant	40
9	Literatuur	41
	Bijlage 1 Wettelijk & ruimtelijk natuurbeschermingskader	1
	Omgevingswet	1
	Natura 2000	2
	Flora en fauna	4
	Planologische natuurbeschermingskader	9
	Nationaal en provinciaal Natuurnetwerk	10

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Rijksvastgoedbeheer (RVB) is voornemens om een nieuw kazerne te realiseren te Nispen in de gemeente Roosendaal. Het terrein is momenteel grotendeels agrarisch gebied. Het voornemen is om bebouwing voor een kazerne met bijbehorende infrastructuur te realiseren. Daarbij gaat het terrein dienstdoen als oefenterrein. Het aanleggen van de kazerne wordt gezien als ruimtelijke ontwikkeling. Ruimtelijke plannen en/of ingrepen moeten getoetst worden aan vigerende natuurwet- en regelgeving. In Nederland worden de natuurwaarden via de Omgevingswet (hierna Ow) beschermd. Onder de Ow is de bescherming geregeld van Natura 2000-gebieden, soorten en houtopstanden. Naast de wettelijke bescherming worden natuurgebieden planologisch beschermd via onder andere het Natuurnetwerk Nederland (NNN). In de Provincie Noord Brabant zijn deze gebieden aangewezen als Natuurnetwerk Brabant (NNB). Royal HaskoningDHV is gevraagd om de geplande ruimtelijke ontwikkeling te toetsen aan voorgenoemde natuurwet- en regelgeving.

1.2 Doelstelling en scope onderzoek

Dit rapport (de natuurtoets) geeft een algemene indruk van het plangebied en de daar mogelijk voorkomende juridisch dan wel beleidsmatig beschermde natuurwaarden. Het doel van de natuurtoets betreft de toetsing van het voornemen aan de vigerende natuur- en regelgeving. Specifiek gaat het om de volgende onderdelen:

- Toetsing in het kader van Natura 2000;
- Quicksan Soortenbescherming;
- Beschermde houtopstanden;
- Beoordeling van het planologisch beschermde Natuurnetwerk Brabant (NNB).

Uit de natuurtoets volgt of er in het kader van Natura 2000 een passende beoordeling nodig is, of er in het kader van soortenbescherming vervolgstappen zoals het uitvoeren van een aanvullend onderzoek en een vergunningsaanvraag noodzakelijk zijn. Daarnaast geeft de natuurtoets duidelijkheid over of vervolgstappen ten aanzien van het houtopstanden en planologisch beschermde NNB nodig zijn.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is het juridisch en beleidskader weergegeven waarin de wet- en regelgeving van de Omgevingswet en het NNB beschreven wordt. Hoofdstuk 3 geeft een algemene beschrijving van het plangebied en beschrijft de voorgenomen ontwikkelingen. In hoofdstuk 4 is de toetsing in het kader van Natura 2000-gebieden beschreven. In hoofdstuk 5 is de quickscan ten aanzien van beschermde soorten opgenomen. Bescherming van houtopstanden wordt behandeld in hoofdstuk 6. Hoofdstuk 7 beschrijft effecten op het planologisch beschermde NNB. Tot slot zijn in hoofdstuk 7 de conclusies samengevat en worden aanbevelingen gedaan.

2 Juridisch- en Beleidskader

In dit hoofdstuk is een beknopt kader van de natuurwet- en regelgeving opgenomen, zie bijlage 1 voor het uitgebreide juridische kader. Natuurwaarden en biodiversiteit zijn per 1 januari 2024 beschermd via de Omgevingswet. In deze wet zijn alle wetten voor de leefomgeving opgenomen, zoals voorheen de Wet natuurbescherming (Wnb), en de Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO), waarin de planologische bescherming van natuur is geregeld. In de volgende paragrafen worden de wettelijke en planologische natuurbeschermingskaders kort beschreven. De Wnb (vigerend 2017-2023) en bijbehorende wetsartikelen zijn als algemene rijksregels opgenomen in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) van de omgevingswet (vigerend per 1 januari 2024).

Naast de passieve soortenbescherming die via verbodsbepalingen gericht is op nalaten, is de wet ook gericht op een actieve soortenbescherming. De opdracht aan de overheden is om actief beleid te voeren teneinde een gunstige staat van instandhouding van de soorten te bereiken. Deze verplichting om aan actieve soortenbescherming te doen, vloeit voort uit de Vogel- en Habitatrichtlijn. Daarom is in het Bal de algemene zorgplicht uit de Omgevingswet opgenomen die inhoudt dat eenieder voldoende zorg draagt voor de fysieke leefomgeving draagt. Deze is uitgewerkt in een specifieke zorgplicht voor Natura 2000 en inheemse soorten zie onderstaand kader.

Het bevoegd gezag, voor het al dan niet verlenen van vergunningen en/of vrijstellingen, is in principe de provincie. Bij projecten met een groot openbaar belang zoals rijks- en spoorwegen, grote wateren en defensie terreinen of die de provinciegrens overschrijden is de minister van LNV het bevoegd gezag. Voor het uitvoeren van diepe boringen geldt dat de minister van LNV het bevoegd gezag is.

2.1 Natura 2000

De bescherming van Natura 2000-gebieden volgt uit de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn. Het realiseren van een project of activiteit, dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, moet beoordeeld worden in hoeverre deze activiteit significant verslechterende of significant versturende gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden (Bal art. 11.6). Bij de effectbeoordeling van Natura 2000 staat de vraag centraal of de natuurlijke kenmerken van de Natura 2000-gebieden in het licht van diens instandhoudingsdoelen (significant) worden aangetast.

In geval van de bepaling van mogelijke effecten op Natura 2000-gebieden dient rekening te worden gehouden met de zogenoemde externe werking. Hierdoor moet ook worden bekeken of activiteiten buiten een Natura 2000-gebied (significant) negatieve effecten kunnen hebben op de voor het betreffende gebied vastgestelde instandhoudingsdoelstellingen. De reikwijdte is afhankelijk van het milieueffect (bijvoorbeeld geluid, stikstofdepositie) als gevolg van een project.

Toetsing aan Natura 200-gebieden

Een toets in de oriëntatiefase kan uitsluitend geven of het project geen (significante) negatieve effecten in cumulatie met andere vergunde activiteiten heeft (geen vergunningplicht). Indien significant negatieve effecten op voorhand niet kunnen worden uitgesloten, is een voortoets of Passende beoordeling vereist. Aan de hand van de Effectenindicator (Ministerie van LNV, 2024) wordt nagegaan welke storingsfactoren relevant zijn en zo ja óf (significante) negatieve effecten op geformuleerde instandhoudingsdoelstellingen (op voorhand) kunnen worden uitgesloten.

Wanneer een activiteit, afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten, significante effecten heeft (of dit niet is uit te sluiten) voor een Natura 2000-gebied betreft dit een Natura 2000-activiteit waarvoor een omgevingsvergunning nodig is (artikel 5.1, 1e lid, sub e, Omgevingswet).

2.2 Soortenbescherming

De bescherming van inheemse soorten is geregeld in Bal paragraaf 11.2. Het beschermingsregime van soorten en verbodsbepalingen is hierdoor niet gewijzigd.

Voor de inheemse soorten gelden verschillende beschermingsregimes. Deze zijn:

- Vogelrichtlijnsoorten Ow Bal § 11.2.2
- Habitatrichtlijnsoorten Ow Bal § 11.2.3
- Andere soorten Ow Bal § 11.2.4

In Tabel 2-1 zijn de verschillende verbodsbepaling voor soorten van de Omgevingswet opgenomen.

Tabel 2-1. Soortenbescherming: overzicht verbodsartikelen Omgevingswet met Besluit activiteiten leefomgeving (Ow Bal). HR: Habitatrichtlijn. VR: Vogelrichtlijn. N.v.t.: Niet van toepassing.

Verbodsbepalingen Vogelrichtlijn Ow Bal art.11.37	Verbodsbepalingen Habitatrichtlijn Ow Bal art.11.46	Verbodsbepalingen Andere soorten Ow Bal art. 11.54
Bal art. 11.37 1a. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.	Bal art 11.46 1a Het is verboden in het wild levende dieren HR IV soorten (Verdrag Bern en Bonn) in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Bal art. 11.54 1a -het is verboden in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A; opzettelijk te doden of te vangen.
Bal art. 11.37 1b Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Bal art 11.46 1d Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.	Bal art. 11.54 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a te beschadigen of te vernielen.
Bal art. 11.37 1c Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.	Bal art. 11.46 1c Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	N.v.t.
Bal art. 11.37 1d Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen. Bal art. 11.37 3 Het verbod geldt niet als de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Bal art 11.46 1b Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.	N.v.t.
N.v.t.	Bal art. 11.46 1e. Het is verboden planten HR (en Verdrag van Bern) in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onttwortelen of te vernielen	Bal art. 11.54 1c Het is verboden vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onttwortelen of te vernielen.

Vrijstellingsmogelijkheden 'andere soorten'

Voor de 'andere soorten' van art. 11.54 Bal kunnen provincies en het ministerie van LNVN een algemene vrijstelling van de vergunningsplicht vaststellen middels een verordening. De provincie is doorgaans het

bevoegd gezag voor het al dan niet verlenen van vergunningen. Het bevoegd gezag voor dit project is Provincie Noord-Brabant. In Tabel 2-2 zijn de vrijgestelde soorten weergegeven.

Tabel 2-2. Overzicht van de soorten met een algemene vrijstelling voor ruimtelijke ingrepen in Provincie Noord-Brabant

Grondgebonden zoogdieren			Amfibieën
Aardmuis	Haas	Rosse woelmuis	Bastaardkikker
Bosmuis	Huisspitsmuis	Tweekleurige bosspitsmuis	Bruine kikker
Dwergmuis	Konijn	Veldmuis	Gewone pad
Dwergspitsmuis	Ondergrondse woelmuis	Vos	Kleine watersalamander
Egel	Ree	Woelrat	Meerkikker
Gewone bosspitsmuis			

Broedvogels

Het verstoren van broedende vogels en hun nesten tijdens de broedtijd is verboden, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort. Het verstoren van broedende vogels wat leidt tot het mislukken van een broedsel is ten alle tijden verboden. Nesten of holten die ieder jaar opnieuw gebruikt worden of ook buiten het seizoen van belang zijn voor de instandhouding van de soort, vallen ook buiten het broedseizoen onder de definitie van 'vaste rust- of verblijfplaatsen'. Deze nesten zijn jaarrond beschermd tenzij ze permanent verlaten zijn. In 2021 heeft RVO de lijst jaarrond beschermde vogelnesten gepubliceerd met onderverdeling in vijf categorieën. Deze lijst van het RVO wordt door het Provincie Noord-Brabant gehanteerd. Deze categorieën zijn in onderstaand kader toegelicht.

Vogelnesten die het gehele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 11.37 lid 1b Bal het gehele jaar:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluwen huismus).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).
5. Nesten die niet jaarrond beschermd vanwege voldoende flexibiliteit, tenzij er sprake is van zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden, die jaarronde bescherming van de nesten eisen

Bron: RVO 2021. Landelijke lijst. Provincies kunnen deze lijst aangepast hebben gebaseerd op provinciale omstandigheden

Specifieke zorgplicht

In de Omgevingswet is een specifieke zorgplicht opgenomen waarin specifiek beschermde dieren, planten en soorten van de Rode Lijst worden benoemd (Artikel 11.27 van het Bal). In de Omgevingswet is opgenomen dat er op basis van objectieve gegevens vastgesteld moet worden beoordeeld of er nadelige gevolgen kunnen optreden voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun

voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren. Wanneer dit het geval is moeten passende preventieve maatregelen worden getroffen om nadelige gevolgen te voorkomen.

2.3 Houtopstanden

De bescherming van houtopstanden is vastgelegd in Artikel 11.11 van het Bal. Het is verboden om een houtopstand gelegen buiten de bebouwingscontour houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen zonder een melding te doen bij gedeputeerde staten. Indien een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld moet er herplant plaatsvinden van de geveldde houtopstand. De provincies hebben regels opgesteld over de herplant.

De bescherming van houtopstanden is vastgelegd in Artikel 11.11 van het Bal. Het is verboden om een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen zonder een melding te doen bij gedeputeerde staten. Houtopstanden kleiner dan 10 are, lijnbeplanting bestaande uit minder dan 20 bomen, populieren als wegbepanting en kweekbomen vallen niet onder de beschermde houtopstanden. Indien een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld moet er herplant plaatsvinden van de geveldde houtopstand. De provincies hebben regels opgesteld over de herplant.

2.4 Natuurnetwerk Brabant

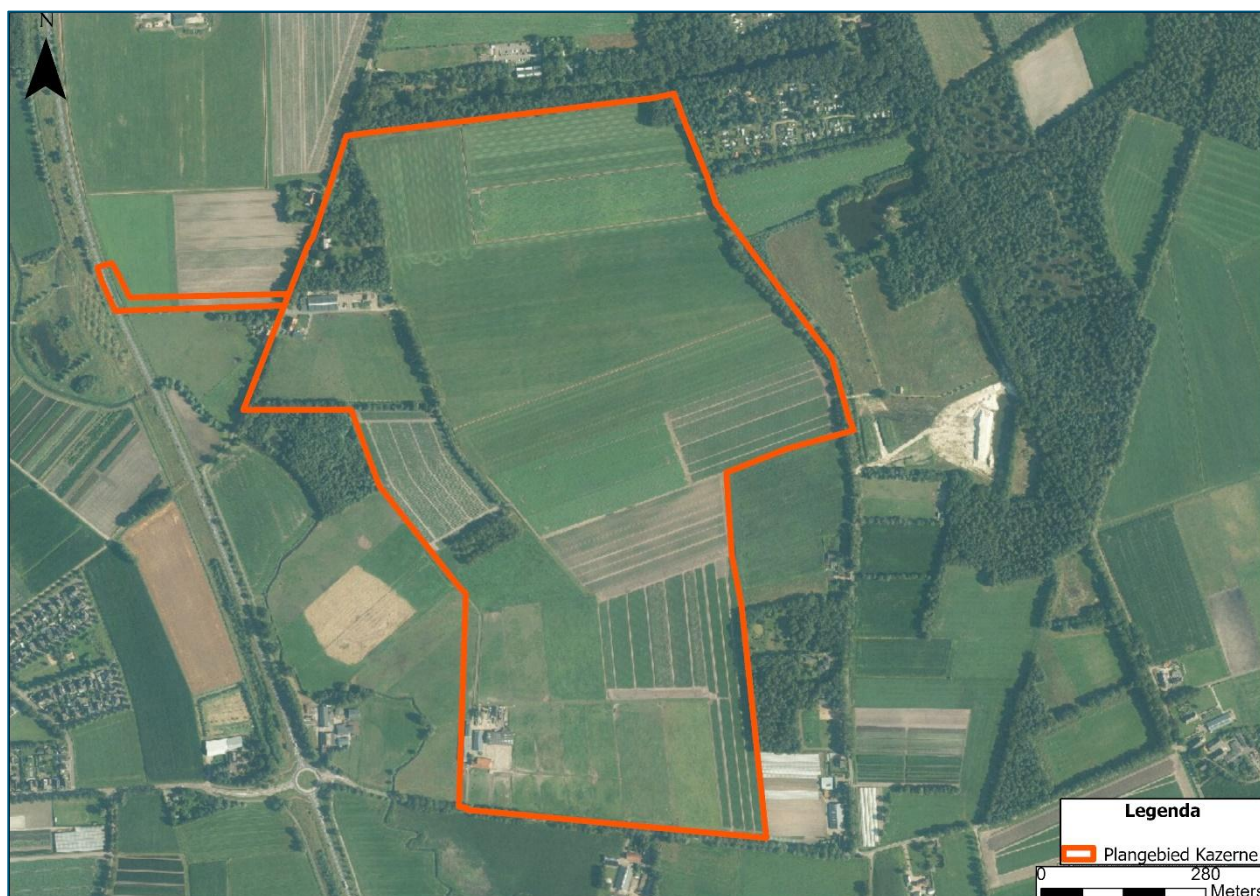
De natuurgebieden in de provincie Noord-Brabant vormen tezamen het Natuurnetwerk Brabant (hierna: NNB) en het beleidskader hiervoor is vastgelegd in de Omgevingsverordening van de provincie Noord-Brabant (versie januari 2025). Het ruimtelijk beleid voor het NNB, is gericht op het behoud, herstel en de ontwikkeling van de kwaliteit van een gebied en het effectief functioneren van de ecologische verbindingzones. De bescherming van deze waarden vindt plaats conform de Provinciale Omgevingsverordeningen door toepassing van een specifiek afwegingskader: het “nee, tenzij”-regime.

Voor zover een omgevingsplan van toepassing is op locaties in het NNB, wordt een nieuwe activiteit of ontwikkeling alleen toegelaten als deze strekt tot het behoud, herstel of de duurzame ontwikkeling van de ecologische waarden en kenmerken. Naast de ecologische waarden en kenmerken dient daarbij ook rekening gehouden te worden met rust, stilte en cultuurhistorische waarden en kenmerken. Ecologische kenmerken en waarden zijn vastgelegd in natuurbeheertypenkaarten en ambitiekaarten. De bescherming van deze waarden vindt plaats conform de Provinciale Omgevingsverordeningen door toepassing van een specifiek afwegingskader: het “nee, tenzij”-regime. Nieuwe plannen en/of projecten zijn niet toegestaan als deze een significant negatief effect hebben op hierboven beschreven waarden, tenzij daarmee een groot openbaar belang gediend is en er geen reële alternatieven voorhanden zijn. In dat geval moet de schade zoveel mogelijk beperkt worden door het treffen van mitigerende maatregelen en moet de resterende schade worden gecompenseerd. Hiervoor is goedkeuring (of een verklaring van geen bezwaar) van Gedeputeerde Staten (bevoegd gezag voor Natuurnetwerk Brabant) vereist. Voor de Provincie Noord-Brabant geldt dat toetsing ten aanzien van externe werking op Natuurnetwerk Brabant wel benodigd is.

3 Beschrijving plangebied en voorgenomen ingreep

3.1 Beschrijving plangebied en de directe omgeving

Het plangebied betreft een grotendeels agrarisch gebied. Aan de noordzijde wordt het plangebied begrenst door een bosperceel. De oostzijde wordt grotendeels begrenst door de Kerkweg. Het bosperceel en de bebouwing langs de Kerkweg vallen buiten het plangebied. Het terrein grenst aan de zuidzijde aan de Heijbeeksestraat. De westzijde wordt begrensd door de Oude Turfvaartsestraat, en landbouw- en bospercelen. Daarnaast maakt een strook van het agrarische perceel tussen de Oude Turfvaartsestraat en Antwerpseweg deel uit van het plangebied.

Figuur 3-1 Beoogde planlocatie voor de realisatie van de militaire kazerne

Het terrein bestaat grotendeels uit onbebouwde agrarische percelen. Dit betreffen graslanden en akkerlanden. Deze agrarische percelen zijn omringd en doorsneden met diepe steile sloten die tijdens het veldbezoek watervoerend waren. Tijdens het veldbezoek vonden ploegwerkzaamheden plaats op deze terreinen. In het noordwesten van het plangebied is een woonhuis aanwezig met enkele kleine houten opstallen. Dit huis heeft een strakke dakbedekking en geen open stootvoegen. Wel zijn er openingen achter kantpannen en betimmering. De tuin van dit terrein bestaat grotendeels uit eikenbos met ondergroei van onder andere hultst, lijsterbes en bramen. Daarnaast is er een open gazon met enkele bomen aanwezig. In

het terrein zijn diverse takkenhopen aanwezig. Ook staat in de noordhoek een vergane bouwkeet met openingen. In de bomen zijn diverse verlaten nesten aangetroffen. Ook zijn verspreid in dit perceel bomen met boomholten. Ten noorden van deze tuin is een bosperceel met poel aanwezig. De strook ten westen van de Oude Turfvaartestraat betreft agrarisch gebied met aan de rand enkele knotwilgen. Het perceel Oude Turfvaartestraat 51 betreft een woonhuis met enkele agrarische opstallen. De opstallen hebben ruimte onder de dakbekleding. Dit perceel is tijdens het onderzoek niet betreden waardoor geen volledig inschatting van de potentie voor beschermde soorten kon worden gemaakt. Ten oosten van deze agrarische bebouwing is een bomenrij in het weiland aanwezig. Hierin is een nest waargenomen. De bomen zijn van afstand beoordeeld omdat betreding niet mogelijk was. Ten zuiden van deze bebouwing is een strook met bomen en dicht struweel aanwezig. Ten zuiden van deze houtsingel is een bosplantsoen zonder ondergroei aanwezig. Dit terrein is in gebruik als weiland en opslag. Het bosplantsoen kon niet worden betreden. De zuidgrens van het plangebied bestaat uit een vitale rij eiken langs de Heijbeeksestraat. Het bebouwingcluster aan de Heijbeeksestraat bestaat uit een woning met agrarische opstanden. Deze locatie kon tijdens het bezoek niet worden beoordeeld. Langs de oostgrens is een landgoed aanwezig, Kerkweg 34-38. Dit terrein is bezocht. Het terrein bestaat uit een gemengd bos met eiken, berken en dennen. Langs de rand is dicht struweel van rododendron aanwezig. Het terrein wordt middels een hek en steile sloot geschieden van het plangebied. In het terrein zijn tevens een aantal vijvers waarvan één permanent watervoerend is.

Figuur 3-2 Impressie van het projectgebied. In Figuur 3-2A is het open agrarische gebied weergegeven. In figuur B is de bosrand van het noordelijk Staatsbosbeheerperceel en de agrarische gronden zichtbaar., Figuur 3-2 C betreft de houtsingel die overloopt in een bosperceel die is opgenomen in Figuur 32-D. Figuur 3-2E betreft de Heijbeeksestraat en bijbehorend bebouwingscluster. In Figuur 3-2F is de bebouwingscluster van de Oude Turfsevaartstraat 51 weergegeven. Figuur 3-2G betreft de tuin van Oude Turfsevaartstraat 47 met het open gazon, opstallen en bos. Tot slot is de woning aan de Oude Turfsevaartstraat 51 opgenomen in Figuur 3-2H (foto's RHDHV 2025).

3.2 Voorgenomen activiteit

Het voornemen betreft het realiseren van een nieuwe moderne en duurzame kazerne voor het Korps Commandotroepen. De huidige oefenlocatie en werklocaties in Ossendrecht, Roosendaal en en Rucphen zijn niet meer geschikt. Noodzakelijk faciliteiten ontbreken hier en de locaties liggen te verspreid. Uit onderzoek blijkt de locatie bij Nispen het beste alternatief. Het huidige agrarische gebruik van het terrein wordt hiervoor beëindigd. Aanwezige woningen en opstallen worden gesloopt Dit betreft de bebouwing aan de Oude Turfvaartsestraat 47 en 51 en Heijbeekstraat 5. De aanwezige bomen en struwelen worden indien mogelijk ingepast in het toekomstig ontwerp echter is deze nog niet beschikbaar. De aanwezig poel blijft in ieder geval behouden. Worstcase is uitgegaan van het rooien van alle bomen en struwelen in het plangebied. Het terrein wordt ingericht als militaire kazerne en oefenterrein. Hiervoor worden de volgende functies gerealiseerd:

- Bebouwing voor legering, kantoren, leslokalen, medische faciliteiten, sportvoorzieningen, en ondersteunde faciliteiten.
- Magazijnen en munitiebunkers
- Buitensportvoorzieningen waaronder klimtoren, sportveld en hindernisbaan;
- Schietfaciliteiten;
- Oefenlocaties voor vliegen met drones;
- Ondersteunende functies zoals infrastructuur, verlichting, omheining, waterberging en natuurontwikkeling.
- Realiseren van een toegangsweg tussen Oude Turfvaartsestraat en de N262

Om deze inrichting te realiseren wordt uitgegaan van de inzet van groot materieel voor de sloop, bouw, grondverzet en terreinrichting. In de toekomstige situatie zal er sprake zijn van intensivering van het gebruik door de toename van verkeer en het uitvoeren van oefening. Op een perceel ten westen van de Oude Turfvaarstestraat wordt een nieuwe toegangsweg met mogelijk verlichting gerealiseerd. Daarnaast is het mogelijk dat er een toegang wordt gerealiseerd aan de Heijbeekstraat waarvoor bomen mogelijk moeten wijken. De exacte terreininrichting, planning en werkwijze wordt in een later stadium uitgewerkt.

4 Toetsing Natura 2000

4.1 Werkwijze onderzoek naar Natura 2000-gebieden

Om na te gaan welke wettelijk beschermde Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied zijn gelegen, is de Atlas Leefomgeving van de Rijksoverheid geraadpleegd (Ministerie van LNVN, 2025a). Vervolgens is op basis van expert judgement een inschatting gemaakt van de effecten van de geplande ingreep in relatie tot de omliggende Natura 2000-gebieden. Dit is beoordeeld aan de hand van de storingsfactoren zoals geformuleerd in de voormalige Effectenindicator (Ministerie van LNVN, 2024b). Vervolgens is nagegaan of en in hoeverre enige relatie te verwachten is tussen de effecten vanuit de voorgenomen ingreep en de onder de Ow geformuleerde instandhoudingsdoelen van in deze omgeving liggende Natura 2000-gebieden.

4.2 Ligging ten opzichte van Natura 2000-gebieden

Het dichtstbijzijnde Nederlandse Natura 2000-gebied Brabantse Wal ligt op circa 5,4 kilometer ten westen van het plangebied. De Brabantse Wal is aangewezen als Habitatrichtlijn- en Vogelrichtlijngebied. Overige Nederlandse Natura 2000-gebieden liggen op meer dan op 12 kilometer van het plangebied locatie (zie Figuur 4-1). Daarnaast liggen op circa 6 kilometer van het plangebied de Belgische Natura 2000-gebieden Kalmthoutse heide en de Maatjes, Wuustwezelheide en Groot Schietveld.

Figuur 4-1 Indicatieve ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebied.

4.3 Storingsfactoren

De Effectenindicator zoals in het verleden aangereikt door het Ministerie van LNVN geeft een negentiental mogelijke effecten, de zogenoemde storingsfactoren, waarmee in ieder geval rekening moet worden gehouden ten aanzien van in Natura 2000-gebieden beschermde waarden. Op basis van deze storingsfactoren worden de effecten op de Natura 2000-gebieden in de omgeving beoordeeld.

Analyse van relevante storingsfactoren (scoping)

De voorgenomen activiteit ligt ver buiten Natura 2000-gebied waardoor directe effecten zoals oppervlakteverlies, versnippering, aantasting van de waterhuishouding of het veranderen van populatiedynamiek niet aan de orde is. Door de grote afstand tot Natura 2000-gebied en het tussenliggende landgebruik bestaande uit agrarische percelen, wegen en bebouwing zijn storingsfactoren zoals licht, trillingen en geluid niet waarneembaar in het Natura 2000-gebied. Negatieve effecten door verstoring zijn dan ook uitgesloten. De beoogde werkzaamheden en de inzet van mobiele werktuigen leiden mogelijk tot een toename van stikstofdepositie op het Natura 2000-gebied in de aanlegfase. Ook het toekomstige gebruik leidt mogelijk tot verandering in de stikstofdepositie door aan de ene kant het beëindigen van het agrarische gebruik en aan de andere kant een toename van verkeersbewegingen. Hierdoor zijn significante effecten als gevolg van stikstofdepositie niet op voorhand uitgesloten.

In Tabel 4-1 is de scoping van de bovengenoemde storingsfactoren samenvattend weergegeven. Met rood is aangegeven of de storingsfactoren mogelijk van toepassing zijn bij de voorgenomen ingreep.

Tabel 4-1 Potentiële storingsfactoren in Natura 2000-gebieden. De storingsfactoren die mogelijk van toepassing zijn rood gemarkeerd.

Storingsfactoren				
Oppervlakteverlies	Verziltig	Verandering overstromingsfrequentie	Optische verstoring	
Versnippering	Verontreiniging	Verandering dynamiek substraat	Verstoring door mechanische effecten	
Verzuring door stikstof-depositie uit de lucht	Verdroging	Verstoring door geluid	Verandering door populatiedynamiek	
Vermesting door stikstof-depositie uit de lucht	Vernatting	Verstoring door licht	Bewuste verandering soortensamenstelling	
Verzoeting	Verandering stroomsnelheid	Verstoring door trilling		

4.4 Effectbeoordeling en vervolgstappen

De inzet van werktuigen (met verbrandingsmotoren) tijdens de aanlegfase en de verandering van het gebruik van het plangebied in de gebruiksfase leiden mogelijk tot een toename in stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied.

In de Natura 2000-gebieden in de omgeving (tot op 25 kilometer afstand) van het plangebied zijn diverse stikstofgevoelige habitattypen aanwezig. Een toename van stikstofdepositie in deze gebieden kan leiden tot verzuring en veresting. Door verzuring kunnen daarvoor gevoelige plantensoorten verdwijnen, wat kan

resulteren in een verslechtering van de kwaliteit van een habitatype en daarmee mogelijk het verdwijnen van (dier)soorten. Door vermesting kan een beperkt aantal plantensoorten sterk toenemen ten koste van andere (zeldzame) plantensoorten die vaak gebaad zijn bij weinig stikstof. Dit heeft effect op diersoorten doordat hierdoor verandering van het leefgebied optreedt. Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden, als gevolg van verzuring en vermesting door stikstofdepositie uit de lucht zijn daarom niet op voorhand uit te sluiten.

Om te beoordelen of er sprake is van negatieve effecten door stikstofdepositie is een AERIUS-berekening vereist. Indien sprake is van een toename van 0,01 N mol/ha/j of meer op een habitatype of leefgebied waarop een (naderende) overschrijding is van de kritische depositie waarde (KDW), dan zijn vervolgstappen nodig zoals een ecologische beoordeling en mogelijk mitigerende maatregelen zoals extern salderen.

4.5 Conclusie Natura 2000

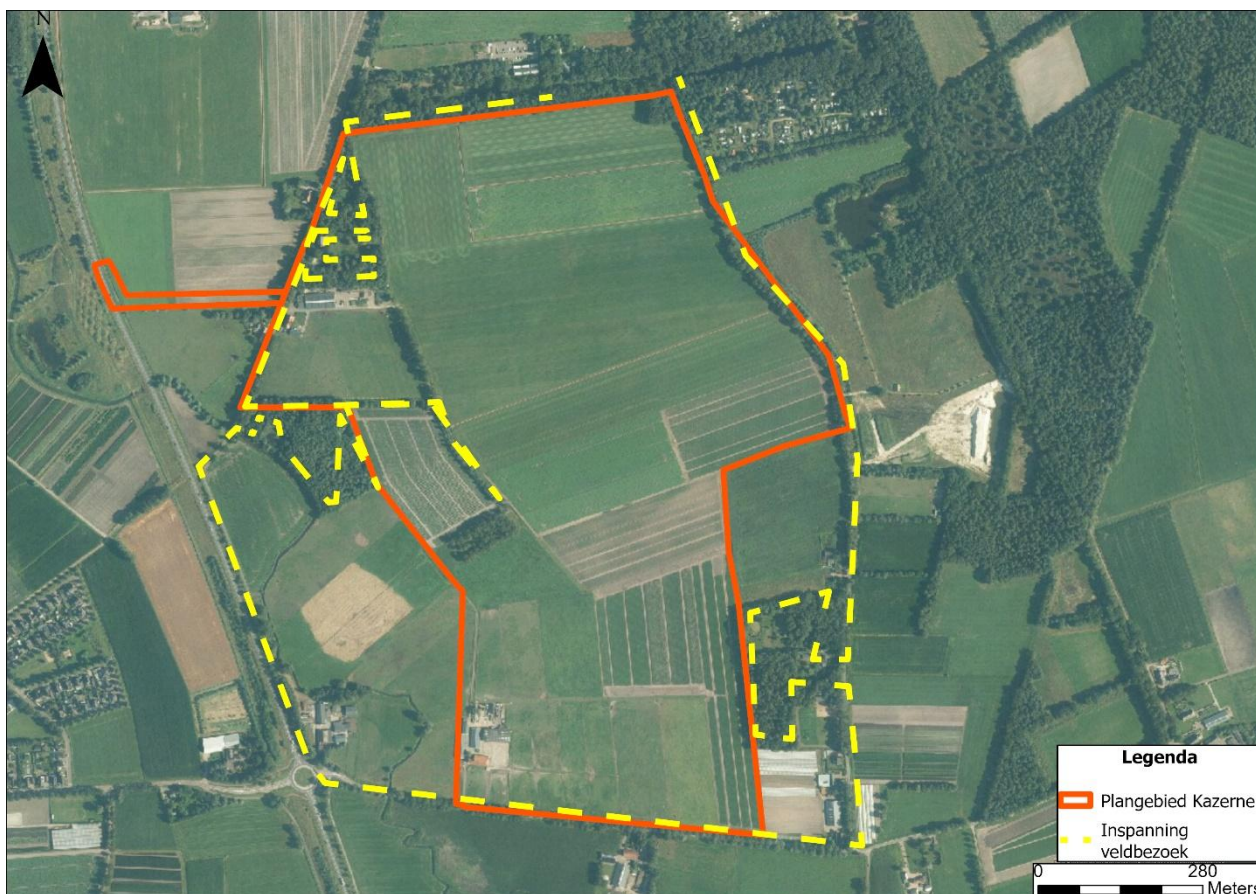
Het plangebied is op circa 5,4 kilometer gelegen van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Brabantse Wal. Voor de aanleg- en gebruiksfase moet een AERIUS-berekening worden uitgevoerd om te beoordelen of er sprake is van significante negatieve effecten door stikstofdepositie. Indien er sprake is van een toename van 0,01 N mol/ha/j of meer dan zijn mogelijk vervolgstappen nodig. Op basis van de afstand van het project tot Natura 2000-gebied zijn andere negatieve effecten uitgesloten.

5 Toetsing wettelijk beschermde soorten (quickscan)

5.1 Werkwijze onderzoek naar beschermde soorten

Om na te gaan wat het belang is van het onderzoeksgebied voor de wettelijk beschermde soorten die in of nabij het onderzoeksgebied kunnen voorkomen, zijn op 18 februari 2025 de verspreidingsgegevens van de afgelopen 5 jaar voor beschermde soorten opgevraagd uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) voor het plangebied en enkele kilometers rondom het plangebied (NDFF, 2025). Daarnaast zijn verspreidingsatlassen van verschillende soortgroepen geraadpleegd om inzicht te krijgen in de regionale verspreiding van soorten (Verspreidingsatlas, 2025). Verder is de NDFF geraadpleegd voor het voorkomen van Rode Lijst soorten in het projectgebied in de afgelopen 5 jaar. Ook is bij de bewoners van de percelen Oude Turfvaartsestraat 47 en Kerkweg 38 geïnformeerd naar het voorkomen van diersoorten. Door deze bestaande verspreidingsgegevens te raadplegen is inzicht verkregen in de aanwezigheid van beschermde soorten in of in de directe omgeving van het plangebied.

Op 26 maart 2025 is een verkennend veldbezoek uitgevoerd door twee deskundige ecologen werkzaam bij Royal HaskoningDHV. Het veldbezoek was gericht op een habitatgeschiktheidsanalyse voor de in de regio voorkomende beschermde soorten. Het betrof een bewolkte dag met een temperatuur van maximaal 13 graden Celsius en windkracht 3 Bft. Aan de hand van de verspreidingsgegevens en het veldbezoek is beoordeeld voor welke beschermde soorten geschikt leefgebied aanwezig is in het plangebied. Tijdens het veldbezoek is het plangebied beoordeeld vanaf de voor de ecologen opengestelde percelen van Staatsbosbeheer, Kerkweg 34-38, Oude Turfvaartsestraat 45 en 47 en de openbare weg. In figuur 5.1 is een weergegeven welke delen van het terrein zijn bezocht. Op basis van deze gegevens is een beoordeling gedaan van de mogelijke effecten en of vervolgstappen noodzakelijk zijn.

Figuur 5-1 Indicatie looproute tijdens het veldbezoek

5.2 Toetsing beschermde soorten

Vaatplanten

De geraadpleegde verspreidingsgegevens wijzen niet op het voorkomen van beschermde planten in de omgeving van het plangebied. Tijdens het veldbezoek zijn onder andere Amerikaanse vogelkers, bosanemoon, boswilg, beuk, braam (spec), brem, esdoorn (spec), gewone vlier, grove den, pijpenstrootje, rododendron, ruwe berk, schietwilg, struikhei en wilde lijsterbes in en nabij het plangebied waargenomen.

De aangetroffen beplanting wijzen op een matig tot voedselrijke omstandigheden en zanderige (bos)gronden. Beschermde planten zijn gekoppeld aan specifieke standplaatsen met bijvoorbeeld kalrijke, voedselarme bodems of een goede waterkwaliteit en pioniervegetatie. Tijdens het veldbezoek zijn dergelijke omstandigheden niet aangetroffen. Op basis van dit biotoop is de aanwezigheid van beschermde planten bij voorbaat uitgesloten.

5.3 Grondgebonden zoogdieren

Op basis van de verspreidingsgegevens kunnen boommarter, bunzing, en eekhoorn voorkomen. Het plangebied ligt daarnaast in het bredere verspreidingsgebied van steenmarter en wezel. Verder kunnen meer in Provincie Noord-Brabant vrijgestelde zoogdieren voor zoals, egel, konijn, ree, verschillende

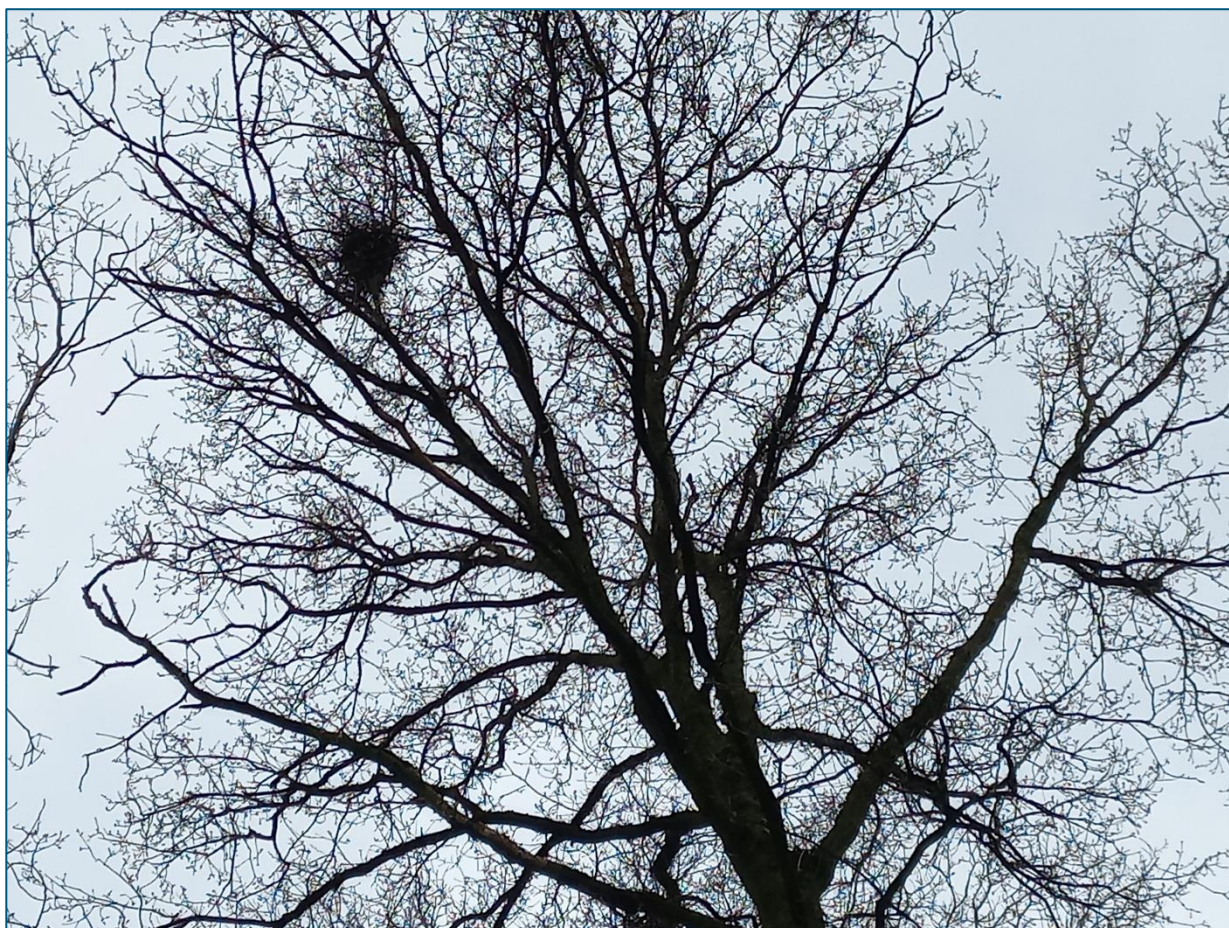
(spits)muizen, ree, vos, en woelrat. Voor deze vrijgestelde soorten geldt wel de specifieke zorgplicht. Tijdens het veldbezoek zijn haas, muis (spec) en ree waargenomen.

Boommarter

De boommarter komt in Nederland in allerlei typen loofbos voor. Boommarters kiezen daar hun rustplaatsen in boomholten, konijnen-, vossen of dassenholen, tussen boomwortels of onder takkenbossen. Nesten zitten vaak in oude spechten- of eekhoornholten, regelmatig in inrottingsholten en soms in gebouwen die in of aan de rand van het bos staan. Boommarters maken meestal niet zelf een hol maar passen een bestaand nest aan (Zoogdiervereniging, 2025). In het plangebied zijn diverse loof- en gemengde bossen aanwezig. In deze bossen zijn geen bomen met holten geschikt voor boommarter aangetroffen. Wel zijn op het perceel aan de Oude Turfvaartsestraat 47 verschillende opstanden en holtebomen aanwezig die geschikt kunnen zijn voor verblijfplaatsen van boommarter. Ook zijn in het bos van de percelen Oude Turfvaartsestraat 45 en 47 vermoedelijke muizen- en konijnholten aangetroffen. Binnen het plangebied zijn vaste rust- en verblijfplaatsen van boommarter op het perceel aan de Oude Turfvaartsestraat 47 niet uitgesloten. Daarnaast zijn in de omgeving vaste verblijfplaatsen niet uitgesloten in aangrenzende bospercelen ten noorden, westen en oosten van het plangebied. De agrarische delen van het perceel zijn ongeschikt voor de boommarter.

Eekhoorn

Eekhoorns bouwen nesten in bomen of gebruiken boomholten. Eekhoorns komen voor in alle typen bossen, tuinen, parken en houtsingelhoutsingels in de buurt van bos. Indien er voldoende voedsel is komen eekhoorns tevens voor in stedelijke gebied (Zoogdiervereniging, 2025). Tijdens het veldbezoek zijn in het bos ten noorden van het plangebied vraatsporen van eekhoorn gevonden. Op het perceel Oude Turfvaartsestraat 47 is een mogelijk eekhoorn nest aangetroffen (zie Figuur 5.2). Daarnaast geeft de bewoner aan hij regelmatig eekhoorns op het perceel ziet. Ook op het perceel van de Kerkweg 34-38 is de volgens de bewoner de eekhoorn aanwezig. Binnen het plangebied zijn vaste rust- en verblijfplaatsen van eekhoorn op het perceel aan de Oude Turfvaartsestraat 47 niet uitgesloten. Daarnaast zijn in de omgeving vaste verblijfplaatsen niet uitgesloten in aangrenzende bospercelen ten noorden, westen en oosten van het plangebied. De agrarische delen van het perceel zijn ongeschikt voor de eekhoorn.

Figuur 5-2 Mogelijk eekhoornnest op het perceel Oude Turfvaartsestraat 47

Steenmarter

Voorkomen

De steenmarter komt voornamelijk voor in de nabijheid van dorpen en boerderijen en tegenwoordig ook in grote steden. Daarbij is de aanwezigheid van elementen zoals groenstroken, heggen, bosjes, greppels en bermen van belang, omdat de steenmarter daar zijn voedsel zoekt. De soort heeft vaak zijn verblijfplaats in gebouwen, zoals op zolders, in kruipruimtes, spouwmuren of ruimten onder de dakbedekkingen. Echter, ook boomholtes, takkenhopen en dichte struwelen waar weinig verstoring is, zijn geschikt als voortplantings- en/of verblijfplaats voor de steenmarter (Zoogdiervereniging, 2025). In het plangebied zijn op het perceel aan de Oude Turfvaartseweg 47 opstallen en takkenhopen aanwezig. Ook in de houtsingel in het projectgebied is voldoende dekking voor vaste rust- en verblijfplaatsen van de steenmarter. Mogelijk zijn er ook geschikte verblijfplaatsen in de opstallen aan de Oude Turfvaartseweg 51 en Heijbeekstraat 5. Dit kon tijdens het veldbezoek niet worden beoordeeld. Ook in de omliggende bossen, struwelen en tuinen ten noorden, westen en oosten van het plangebied zijn geschikte verblijflocaties voor steenmarter aanwezig. De akkers en weilanden percelen zijn ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van steenmarter. Mogelijk is het bosperceel gelegen tussen de weilanden wel geschikt.

Kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel)

De bunzing, hermelijn en wezel komen voornamelijk voor in kleinschalige landschappen. De bunzing komt daarnaast ook voor in en nabij bebouwing. De hermelijn komt in tegenstelling tot de bunzing en wezel ook voor in vochtige gebieden. De soorten verblijven in holen, dicht struweel, takkenhopen en in het geval van de bunzing ook in schuurtjes, kelders en op zolders (Zoogdierverseniging, 2024). In het plangebied zijn diverse holen, struwelen, takkenrillen en schuurtjes die als verblijfplaats geschikt zijn waaronder de te verwijderen opstallen en de mogelijk te rooien houtsingel en bosperceel aan de Oude Turfvaartsestraat. De akkers en weilanden percelen zijn ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van kleine marterachtigen. Mogelijk is het bosperceel gelegen tussen de weilanden wel geschikt.

Algemeen voorkomende beschermde zoogdieren

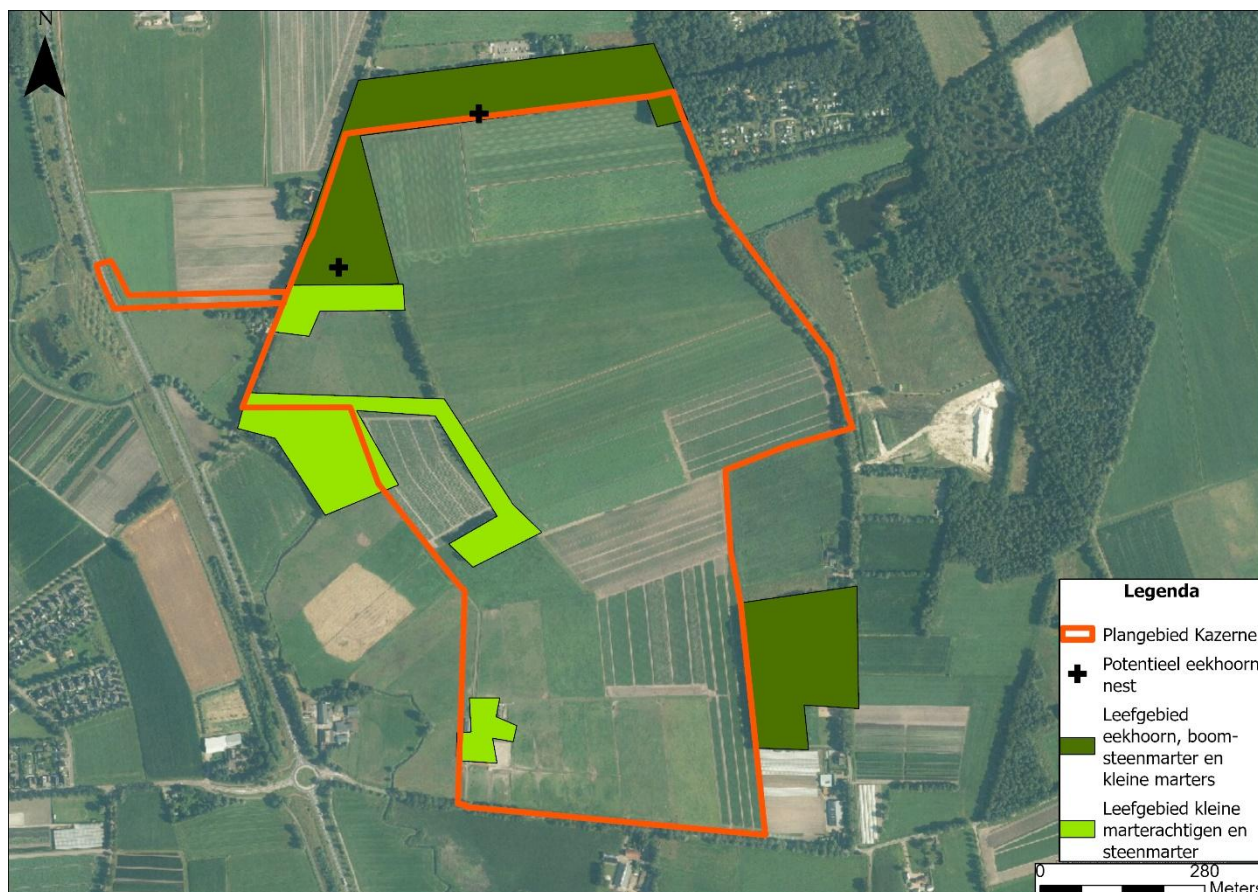
Naast bovenstaande beschreven beschermde zoogdieren kunnen ook meer algemeen voorkomende zoogdieren voorkomen binnen en nabij het plangebied, zoals, egel, haas, konijn (spits)muizensoorten, ree, vos en woelrat. Voor deze algemene soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Ow bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel dient ten tijde van de werkzaamheden rekening te worden gehouden met de specifieke zorgplicht (artikel 11.27 Bal) om het verwonden of doden van individuen te voorkomen. Dit kan onder meer door de werkzaamheden vanuit één richting uit te voeren en te werken volgens een ecologisch werkprotocol (EWP).

Effectbeoordeling en vervolgstappen

Boommarter, eekhoorn, kleine marterachtigen en steenmarter

De beoogde werkzaamheden in en nabij de bospercelen, houtsingels en gebouwclusters leidt mogelijk tot tijdelijke negatieve effecten. De inzet van groot materieel leidt mogelijk tot het verwonden of (indirect) doden van individuen van boommarter, eekhoorn, kleine marterachtigen en steenmarter hetgeen een overtreding van het artikel 11.54 van het Bal lid 1a betreft. Door maatregelen toe te passen zoals het werken buiten de kwetsbare periode en werkzaamheden vanuit één richting uit te voeren zijn deze effecten te voorkomen. Deze maatregelen dienen vastgelegd te worden in een ecologisch werkprotocol (EWP).

Daarnaast zijn permanent negatieve effecten bij het uitvoeren van rooiwerkzaamheden van bomen en struweel en het verwijderen van opstallen niet uitgesloten. In Figuur 5.3 is aangegeven welke deelgebieden per soort(groep) geschikt is voor vaste rust- en verblijfplaatsen. Het rooien van struweel, bomen en verwijderen van opstallen kan leiden tot het vernietigen van vaste rust- en verblijfplaatsen van genoemde soorten hetgeen een overtreding betreft van artikel 11.54 van het Bal lid 1a en b. Een nader onderzoek naar de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van boommarter, eekhoorn, kleine marterachtigen en steenmarter is vereist indien rooi- en sloopwerkzaamheden plaats vinden binnen de voor de soort(groep) aangewezen gebieden in Figuur 5-3.

Figuur 5-3 Indicatieve weergave geschikte leefgebieden beschermde grondgebonden zoogdieren

Algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren

De werkzaamheden en toekomstig inrichting leidt mogelijk tot tijdelijk en permanente negatieve effecten voor meer algemeen voorkomende soorten zoals egel, haas, konijn, ree, (spits)muizen en vos. Voor deze soorten geldt in de provincie Noord-Brabant voor een vergunning bij ruimtelijke ontwikkeling. Wel geldt de specifieke zorgplicht (art 11.27) van het Bal.

5.4 Vleermuizen

Voorkomen

Op basis van de verspreidingsgegevens kunnen bosvleermuis, franjestaart, gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis voorkomen binnen en in de omgeving van het plangebied. Daarnaast ligt het plangebied binnen het globale verspreidingsgebied van gewone grootoorvleermuis.

Vleermuizen worden in het gehele land waargenomen. Ze maken gedurende een jaar gebruik van meerdere type verblijfplaatsen (zomer-, kraam-, paar- en winterverblijfplaatsen). Vleermuizen kunnen globaal opgedeeld worden in boombewonende soorten (zoals rosse vleermuis) en gebouwbewonende soorten (zoals laatvlieger en gewone dwergvleermuis). Een aantal soorten maken zowel van gebouwen als van bomen gebruik als verblijfplaats (bijvoorbeeld ruige dwergvleermuis). Vleermuizen foerageren over het

algemeen op relatief windluwe plaatsen, zoals tuinen en langs bosranden. Om van de verblijfplaats naar foerageergebied te komen (en andersom) wordt gebruikt gemaakt van zogenaamde vliegroutes, die bestaan uit lijnvormige elementen zoals bomenrijen en watergangen. Deze lijnvormige elementen kunnen tevens dienen als migratieroute van soorten die verder weg of zelfs buiten Nederland overwinteren.

Verblijfplaatsen (zomer-kraam-paar-winter)

In het plangebied zijn drie bebouwingsclusters aanwezig. Het woonhuis aan de Oude Turfvaartsestraat 47 heeft ruimte achter de kantpannen en achter de betimmering die mogelijk geschikt is voor kraam-, paar-zomer-, en individuele winterverblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen zoals gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis. Vanwege de beperkte omvang van het gebouw is het ongeschikt als massawinterverblijfplaats. De agrarische bebouwingsclusters aan de Oude Turfvaartsestraat 51 en Heijbeeksestraat 5 konden tijdens het bezoek niet worden beoordeeld. De aanwezigheid van verblijfplaatsen in bebouwing is hier niet uitgesloten.

In het plangebied zijn holtebomen aanwezig in het bosperceel aan de Oude Turfvaartsestraat 47. Ook zijn er holte waargenomen in het bosplantsoen gelegen in de weilanden. Deze zijn mogelijk geschikt als kraam-, paar-, zomer-, en individueel winterverblijfplaats van boombewonende vleermuizen zoals bosvleermuis, franjestaart, gewone dwergvleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis. Daarnaast

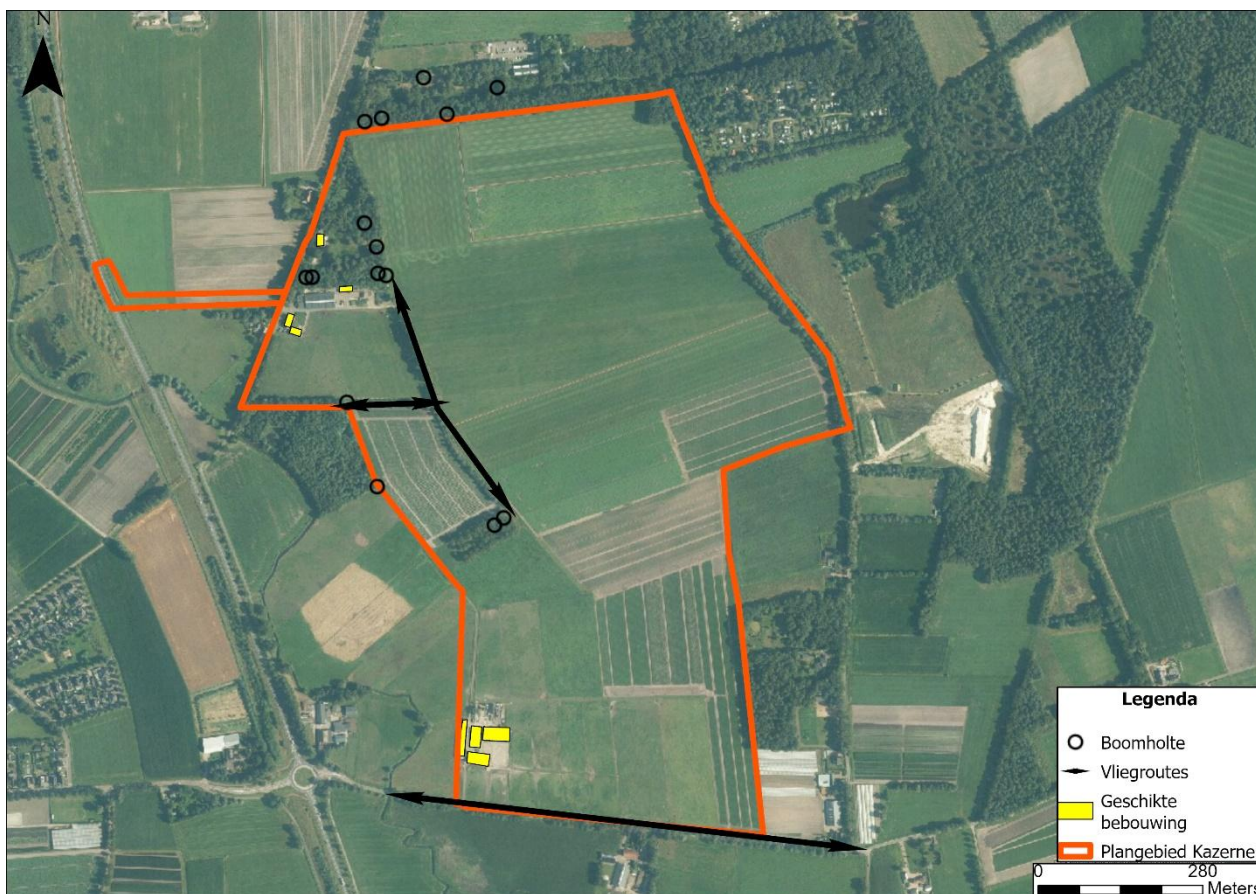
komen in het aangrenzende bosgebied aan de noord- en oostkant van het plangebied holtebomen voor. In Figuur 5.4 is een impressie van een aantal holtebomen en de geschikte gevels opgenomen.

Figuur 5-4 Impressies van waargenomen holtebomen in en nabij het plangebied en geschikte gevel met overstekende kantpannen en ruimte achter betimmering aan de Oude Turfvaartsestraat 47

Vliegroutes

In het plangebied zijn enkele lijnvormige elementen aanwezig zoals de bosranden aan de noord, oost- en westzijde, bomenrijen langs wegen en ten oosten van Oude Turfvaarstestraat 51 en de houtsingel. De houtsingel en bomenrijen verbinden mogelijk geschikte verblijfplaatsen met foerageerlocaties. Omdat het de enige lijnvormige elementen zijn in het agrarische gebied hebben deze mogelijk een essentiële functie. Daarnaast betreft de bomenbeplanting langs de Heijbeeksestraat een aaneengesloten lijnvormig elementen. Het betreft het enige element dat van oost naar west door de agrarische percelen loopt. Waardoor deze mogelijk geschikt is als (essentiële) vliegroute zie ook figuur 5.5

Figuur 5-5 Mogelijk verblijfplaatsen en essentiële vliegroute in en nabij het plangebied

Foerageergebied

De aanwezige bosplantsoenen en houtsingelhoutsingels betreffen geschikte foerageerlocaties voor vleermuizen. Mogelijk betreffen de agrarische percelen ook matige geschikte foerageergebieden. Door het gebrek aan inheemse beplanting zijn hier vermoedelijk weinig prooidieren voor vleermuizen aanwezig waardoor de geschiktheid beperkt is. In de omgeving van het plangebied zijn andere agrarische percelen, bomen, houtsingelhoutsingels, bosplantsoenen, poelen en beken aanwezig die geschikt alternatief foerageergebied vormen. Daarom is er geen sprake van essentieel foerageergebied in het plangebied.

Effectbeoordeling en vervolgstappen

Verblijfplaatsen

De werkzaamheden leiden mogelijk tot het verstoren en/of vernielen van verblijfplaatsen in holtebomen op het perceel Oude Turfvaartsestraat 47 en in het bosplantsoen tussen de agrarische percelen en de te slopen bebouwing aan de Oude Turfvaartsestraat 47, 51 en Heijbeeksestraat 5. Dit betreft een overtreding van artikel 11.46 lid 1 a, b en d van het Bal.

Vliegroutes

De werkzaamheden leiden mogelijk tot het verstoren en/of vernielen van essentiële vliegroutes van vleermuizen. Dit is het geval indien (deels) de bommenrij en houtsingel tussen de agrarische percelen of de bomen aan de Heijbeeksestraat worden gerooïd. Dit betreft een overtreding van artikel 11.46 lid 1 a, b en d van het Bal.

Foerageergebied

De beoogde werkzaamheden leiden mogelijk tot tijdelijke negatieve effecten op foeragerende vleermuizen door de inzet van (zwaar) materieel en (bouw)verlichting. Dit betreft een overtreding van het Bal artikel 11.46 lid 1a en b. Negatieve effecten op foeragerende vleermuizen kan op de volgende wijze worden voorkomen;

- Werkzaamheden uitvoeren buiten de actieve periode, die loopt globaal van half maart tot half oktober, of;
- Werkzaamheden uitvoeren tussen zonsopkomst en zonsondergang in de actieve periode of;
- Werkzaamheden uitvoeren in de actieve periode zonder verlichting dan wel verlichting af te schermen van oevers, struweel, bomen, houtsingelhoutsingels en bosplantsoenen.

Doordat er in de toekomst een gevarieerder terrein terugkomt ontstaan er mogelijk meer en kwalitatief betere foerageergebieden in het plangebied. Belangrijk hierbij is om toekomstig verlichting tot een minimum te beperken.

5.5 Vogels

Voorkomen

Uit de verspreidingsgegevens van de NDFF is gebleken dat in of in de omgeving van het plangebied waarnemingen bekend zijn van verschillende soorten broedvogels met zowel jaarrond als niet-jaarrond beschermde nesten. Tijdens het veldbezoek zijn onder andere de volgende vogelsoorten gezien en of gehoord; buizerd, ekster, gaai, groene specht, grote Canadese gans, grote bonte specht, heggemus, houtduif, ijsvogel, kauw, kievit, koolmees, meerkoet, merel, pimpelmees (broedgeval vastgesteld ten noorden van het plangebied), roodborst, scholekster, spreeuw, tijtjaf, torenvalk, wilde eend, winterkoning, zanglijster en zwarte kraai.

Vogels met jaarrond beschermde nesten categorie 1 tot en met 4

De nesten van een aantal vogelsoorten zijn jaarrond beschermd. Deze nesten zijn beschermd omdat ze jaarrond worden gebruikt, of omdat een soort zeer honkvast is en er elk jaar naar terugkeert en moeilijk in staat is om een nieuw nest te maken. Dit kan zowel gaan om soorten die broeden in bebouwing als om soorten die broeden in bomen. Van de volgende broedvogelsoorten met jaarrond beschermde nesten zijn vanuit de NDFF waarnemingen in de omgeving van het plangebied bekend van de, boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, ooievaar, ransuil, roek, sperwer, steenuil en wespandief. Tijdens het veldbezoek zijn buizerds waargenomen.

In het plangebied ontbreekt het aan snelstromend water, zoals beken, waardoor de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van grote gele kwikstaart in het plangebied zijn uitgesloten. De beek gelegen nabij het plangebied is mogelijk wel geschikt voor grote gele kwikstaart. In het plangebied ontbrekend het tevens aan palen en masten met grote nesten waardoor de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van ooievaar zijn uitgesloten. Ook zijn er geen kolonies van nesten waargenomen waardoor de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van roek zijn uitgesloten.

De bebouwing aan de Oude Turfvaartsestraat 47 is geïnspecteerd op geschiktheid voor bebouwbewonende soort. De dakbekleding heeft geen geschikte ruimten voor jaarrond beschermde nesten van gierzwaluw en huismus. Daarnaast is het pand en bijbehorende opstallen ongeschikt voor kerkuil en steenuil. De bebouwing en opstallen aan de Oude Turfvaarstraat 51 en Heijbeeksestraat 5 konden tijdens het veldbezoek niet volledig worden geïnspecteerd en de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van gierzwaluw, huismus, kerkuil en steenuil is daarom niet bij voorbaat uitgesloten.

In en nabij het plangebied zijn in de bospercelen diverse nesten waargenomen. Het merendeel van deze nesten is momenteel ongeschikt voor soorten met een jaarrond beschermd nest. Mogelijk kunnen deze nesten in de toekomst wel worden uitgebouwd. In de bomenrij ten oosten van de Oude Turfvaartsestraat 51 is wel een mogelijk geschikt nest voor roofvogels aangetroffen (zie Figuur 5-5). Nabij dit nest werden ook meerdere malen buizerds gezien tijdens het veldbezoek. De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van roofvogels zoals boomvalk, buizerd, havik, ransuil, sperwer of wespandief is daarom niet op voorhand uitgesloten.

Figuur 5-6 Aangetroffen mogelijk jaarrond beschermd nest

Vogels met jaarrond beschermde nesten categorie 5

De nesten van een aantal vogelsoorten zijn jaarrond beschermd wanneer sprake is van ecologisch zwaarwegende redenen. Dit zijn voornamelijk soorten die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Van de volgende soorten is het voorkomen in of rondom het zoekgebied bekend op basis van NDFF en het veldbezoek: blauwe reiger, boerenzwaluw, bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, bosuil, ekster, gekraagde roodstaart, grauwe vliegenvanger, groene specht, grote bonte specht, huiszwaluw, ijsvogel, kleine bonte specht, koolmees, oeverzwaluw, pimpelmees, spreeuw, tapuit, torenvalk, zwarte kraai, zwarte mees en zwarte roodstaart. Voor gebouwbewoners (zoals boerenzwaluw en spreeuw) en (holte)boom soorten (zoals boomklever, spechten en zwarte kraai) is geschikt leefgebied in het plangebied aanwezig. Rondom het plangebied zijn andere bospercelen met holtebomen en bebouwing aanwezig als alternatief. Zwaarwegende ecologische redenen om deze nesten jaarrond te beschermen zijn dan ook niet aanwezig. Vervolgstappen voor deze soorten worden verder behandeld onder vogels zonder jaarrond beschermd nest.

Vogels zonder jaarrond beschermd nest

Het plangebied zelf is geschikt als locatie voor algemene broedvogels. De aanwezige akkers, bospercelen, houtsingelhoutsingels en weilanden vormen geschikt leefgebied voor algemene broedvogels zoals houtduif, gaai, kievit merel en scholekster.

Effectbeoordeling

Vogels met jaarrond beschermde nesten

De werkzaamheden leiden mogelijk tot het verstoren of vernielen van jaarrond beschermde nesten. Het betreft hierbij de mogelijk nesten van gierzwaluw, huismus, kerkuil en steenuil in de bebouwing aan de Oude Turfvaartsestraat 51 en Heijbeeksestraat 5 alsmede het nest in de bomenrij ten oosten van de Turfvaartsestraat 51. Dit betreft een overtreding van artikel 11.37 lid 1a, b en d van het Bal.

Indien werkzaamheden plaats vinden nabij de beek zijn leidt dit mogelijk tot het verstoren van jaarrond beschermde nesten de grote gele kwikstaart. Dit betreft een overtreding van artikel 11.37 lid 1d. Er dienen maatregelen genomen te worden om verstoring van het nest te voorkomen.

Vogels zonder jaarrond beschermd nest

Als de werkzaamheden worden uitgevoerd in het broedseizoen kunnen broedende vogels in het plangebied en de directe omgeving worden verstoord. Wanneer broedende vogels voortijdig het nest verlaten, geldt dit als het opzettelijk vernietigen of beschadigen van nesten en eieren van vogels. Dit is een overtreding van artikel 11.37, lid 1a, 1b en 1d, van de Ow. Daarnaast kunnen werkzaamheden in het broedseizoen mogelijk resulteren in het doden of tot de dood van jongen, dit is een overtreding van artikel 11.37 lid 1a, b en d van het Bal. Het broedseizoen valt voor de meeste soorten tussen half maart tot augustus. Ook daarbuiten is het mogelijk dat broedende vogels worden aangetroffen. Om overtreding te voorkomen dienen mitigerende maatregelen getroffen te worden zoals het uitvoeren van de werkzaamheden buiten het broedseizoen of de werkzaamheden onder ecologische begeleiding uitvoeren.

5.6 Vissen

In en nabij het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van beschermde vissen. De meeste beschermde vissoorten zijn namelijk soorten uit beken (elrits, beekdonderpad, beekprik), snelstromende rivieren (gestippelde alver), verlandende watergangen met een sliblaag en rijke onder-watervegetatie (grote

modderkruiper), watergangen met koel en zuurstofrijk water (kwabaal) of vissoorten (houting, steur) die in rivieren of zijarmen hun paaiplaatsen hebben. Dergelijke biotopen ontbreken in het plangebied zelf en er worden ook geen effecten verwacht op de nabijgelegen beek. De aanwezigheid van beschermde vissen in het plangebied is daarom op voorhand uitgesloten. Mogelijk komen in de aanwezige watergangen wel algemeen voorkomende vissen voor. Vanuit de zorgplicht zal daar rekening mee gehouden moeten worden.

5.7 Amfibieën

Op basis van de verspreidingsgegevens kan de Alpenwatersalamander voorkomen in de omgeving van het plangebied. Daarnaast komen naar verwachting meer algemene amfibieën zoals bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander in en nabij het plangebied voor.

Alpenwatersalamander

Voorkomen

De Alpenwatersalamander is een niet-kritische soort die zich in allerlei wateren kan voortplanten. De soort heeft wel een voorkeur voor beschaduwde wateren, veel voortplantingswateren van de soort liggen dan ook in of nabij bos. Het landhabitat van de Alpenwatersalamander wordt gevormd door allerlei typen loofbos. Op het land worden als schuilplaatsen allerlei vochtige plekken gebruikt. De dieren worden onder hout, stenen, mos en afval aangetroffen (RAVON, 2025). Op basis van de NDFF zijn waarneming van de Alpenwatersalamander bekend uit 2023 in het plangebied in de noordelijke poel van Staatsbosbeheer en in de zuidelijke poel van Staatsbosbeheer. Ook komt de Alpenwatersalamander voor in de bospercelen aan de Kerkweg volgens de bewoner. De poel in het plangebied betreft geschikt voortplantingswater voor de Alpenwatersalamander. De afstand tussen voortplantingsgebied en winterrustplaatsen is maximaal 300 meter. Op basis van de afstand tot de poelen is de aanwezigheid van winterrustplaatsen in het bosplantsoen en de houtwallen aan de Oude Turfvaartsestraat 47 niet uitgesloten.

Effectbeoordeling en vervolgstappen

Door de inzet van zwaar materieel kunnen individuen van Alpenwatersalamander worden verwond of gedood. Dit betreft een overtreding van 11.54 van het Bal lid 1a. Het verwonden of doden kan worden voorkomen door maatregelen te treffen zoals werken buiten de winterperiode en in één richting. Daarnaast kunnen rooi – en graafwerkzaamheden op het perceel van Oude Turfvaartsestraat 47, en in de houtwal leiden tot permanent negatieve effecten omdat vaste rust- en verblijfplaatsen mogelijk worden vernield. Dit betreft een overtreding van 11.54 van het Bal lid 1a en b. Permanent negatief effecten op het voortplantingshabitat zijn uitgesloten omdat de poel behouden blijft. Een nader onderzoek naar de aanwezigheid van de Alpenwatersalamander is vereist.

Algemene amfibieën

Door de inzet van zwaar materieel kunnen, algemeen voorkomende soorten als bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander worden verwond of gedood of vaste rust en verblijfplaatsen worden vernield. Voor deze beschermde soorten bestaat een algemene vrijstelling voor het vernielen van vaste rust en verblijfplaatsen. Om deze reden hoeft voor de -tijdelijk- optredende effecten geen vergunning aangevraagd te worden. Wel dient te allen tijde de specifieke zorgplicht (Artikel 11.27 Bal) in acht te worden genomen. In de toekomstige situatie blijft voldoende geschikt habitat aanwezig, daarnaast zijn in de omgeving tevens voldoende alternatieven waardoor permanent negatieve effecten zijn uitgesloten.

5.8 Reptielen

Op basis van de verspreidingsgegevens komt de levendbarende hagedis voor in de omgeving van het plangebied. Andere reptielen zijn op basis van verspreidingsgegevens uitgesloten.

Levendbarende hagedis

De levendbarende hagedis komt voor in heide, schraal graslanden, open plekken in bos, bosranden en houtsingelhoutsingels. Voor het opwarmen klimt de soort vaak op boomstronken, dode takken en palen grenzend aan het bos (RAVON, 2024). De noordoostzijde van het plangebied een terrein waar levendbarende hagedis vanuit de bosrand de agrarische percelen kan betreden. Ook aan de westzijde is de bosrand wel geschikt voor levendbarende hagedis net als het bos met open grasland in de tuin van Oude Turfvaartsestraat 47. Ook de houtsingel is mogelijk geschikt leefgebied voor levendbarende hagedis.

Effectbeoordeling

De beoogde werkzaamheden in en nabij de westelijke en oostelijke bospercelen en houtsingels leidt mogelijk tot tijdelijk negatieve effecten. De inzet van groot materieel leidt mogelijk tot het verwonden of (indirect) doden van individuen van levendbarende hagedis hetgeen een overtreding van het artikel 11.54 van het Bal lid 1a. Door maatregelen toe te passen zoals het werken buiten de kwetsbare periode en werkzaamheden vanuit één richting uit te voeren zijn deze effecten te voorkomen. Deze maatregelen dienen vastgelegd te worden in een ecologisch werkprotocol (EWP).

Daarnaast zijn permanent negatieve effecten bij het uitvoeren van rooiwerkzaamheden van bomen en struweel niet uitgesloten. Dit betreft specifiek het rooien van bomen en struweel aan de Oude Turfvaartsestraat 47 en de houtsingel. Dit betreft een overtreding van artikel 11.54 van het Bal lid 1a en b. Een nader onderzoek naar de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van levendbarende hagedis is vereist indien op bovengenoemde locaties rooiwerkzaamheden plaats vinden.

5.9 Ongewervelden

De geraadpleegde verspreidingsgegevens wijzen op het voorkomen van de bosbeekjuffer, gevlekte witsnuitlibel, grote vos en teunisbloempijlstaart nabij het plangebied

Bosbeekjuffer

Voorkomen

De bosbeekjuffer komt voor in bosbeken, in de bovenlopen (soms middenlopen) van beschaduwde, koele, zuurstofrijke beken, die gekenmerkt worden door een natuurlijke morfologie. Een grote variatie in stroomsnelheid is kenmerkend voor het leefgebied. De beken hebben grotendeels oevers die begroeid zijn met bomen, struiken en ruigtekruiden, die door bosbeekjuffers als zitplaatsen worden benut. De larven leven in holle oevers tussen de uitgespoelde wortels van bomen en struiken die op de beekoever staan. (Vlinderstichting, 2025). In het plangebied is geen (snel)stromende beek met bosoevers aanwezig. De aanwezigheid van bosbeekjuffer is bij voorbaat uitgesloten.

Gevlekte witsnuitlibel

Voorkomen

De gevlekte glanslibel komt voor in sterk verlandende vennen, petgaten, moerasbossen en mogelijk ook in vegetatierijke sloten voor. De voortplantingswateren van de soort staan in het algemeen onder invloed van

kwel (Vlinderstichting, 2025). In het plangebied zijn genoemd biotopen niet aanwezig. Het voorkomen van gevlekte witsnuitlibel is daarom uitgesloten.

Grote vos

Voorkomen

De grote vos komt voor in vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote vrijstaande bomen. Voor de overwintering moeten er geschikte plaatsten, zoals holle bomen of stapels hout aanwezig zijn. De soort legt vooral eitjes op iep, maar ook op zoete kers en sommige wilgensoorten (Vlinderstichting, 2025). In het plangebied zijn geen grote iepen, wilgen of zoete kersen aan de bosranden aanwezig. De aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen is bij voorbaat uitgesloten.

Teunisbloempijlstaart

Voorkomen

De teunisbloempijlstaart komt voor in open plekken in vochtige bossen, bosranden en warme open plaatsen. De waardplanten van de soort zijn wilgenroosje, teunisbloem, bastaardwederik en kattenstaart. De soort komt vooral voor op plaatsen waar een grote concentratie van waardplanten aanwezig zijn (Vlinderstichting, 2025). Het voorkomen van geschikte waardplanten is op basis van NDFF enkel bekend langs de overs en bosranden bij de beek. Aangezien de beek buiten het plangebied valt worden negatieve effecten op de teunisbloempijlstaart uitgesloten.

5.10 Rode lijst soorten

In of nabij het plangebied zijn diverse soorten flora en fauna van de Rode Lijst bekend op basis van de verspreidingsgegevens in de NDFF. Het betreft soorten die deels vallen onder de beschermde soorten van de Habitatrichtlijn, Vogelrichtlijn en nationaal beschermde soorten en daarmee in de vorige paragrafen zijn behandeld zoals haas en steenuil. De voorkomende Rode Lijst soorten op basis van NDFF verspreidingsgegevens die niet onder andere beschermingsregimes zijn weergegeven in tabel 5.1. Daarnaast is net buiten het projectgebied de rode lijst soort bosanemoon waargenomen.

Tabel 5-1 Voorkomen van Rode Lijst soorten niet vallend onder de beschermde soorten

Soort	Soortgroep	Rode Lijst status
Oranje zandoogje	Dagvlinders	Gevoelig
Tripmadam	Vaatplanten	Gevoelig
Grammotaulius	Insecten	Ernstig bedreigd
Stenophylax	Insecten	Bedreigd
Limnephilus	Insecten	Kwetsbaar

Voor de tripmadam betreft het een groeiplaats buiten de natuurlijke verspreiding en betreft vermoedelijke een aangeplant of uitgezaaide tuinplant. De aangetroffen exemplaren van bosanemoon bevinden zich net buiten het plangebied. Aantasting van deze groeiplaats is daarom niet aan de orde. Grammotaulius, Stenophylax en Limephilus betreffen schietmotten. Deze soortgroepen zijn voornamelijk gekoppeld aan waterrijk biotoop waarvan de larven een langdurig ontwikkelstadium in het water hebben en de adulten kort rondvliegen om zich voort te planten. De beek nabij het plangebied zal geen effecten ondervinden van het project net zoals de poelen rondom het plangebied. Negatieve effecten op de staat van instandhouding van

deze schietmotten is daarom uitgesloten. Het oranje zandoogje is een soort van bos en struweel en de overgang na ruige graslanden. Hoewel dergelijk biotoop wordt aangetast blijft er nabij het plangebied voldoende geschikt biotoop beschikbaar waardoor vervolgstappen voor het oranje zandoogje anders dan de zorgplicht (Bal artikel 11.27) niet aan de orde zijn.

5.11 Conclusie en vervolgstappen

De werkzaamheden resulteren mogelijk in het overtreden van verbodsbepalingen uit de Ow ten aanzien van broedvogels, grondgebonden zoogdieren, vleermuizen, amfibieën en reptielen. Het overtreden van verbodsbepalingen uit de Ow ten aanzien van overige beschermde soorten is op voorhand uitgesloten. In Tabel 5-1 staat de te nemen vervolgstappen weergegeven.

Tabel 5-2. Overzicht aanwezige beschermde soorten met te treffen voorzorgsmaatregelen.

Soortgroep	Soort(en) en functie	Tijdelijke en/of permanente effecten?	Ow verbod artikel	Vervolgstappen/voorzorgsmaatregelen noodzakelijk?
Grondgebonden zoogdieren	Boom- en steenmarter, eekhoorn en kleine marterachtigen	Tijdelijk en permanent	Artikel 11.54 van het Bal lid 1a en b	Nader onderzoek is noodzakelijk indien rooi of sloopwerkzaamheden plaats vinden binnen het geschikt leefgebied. Afhankelijk van het resultaat daarvan kunnen mitigerende maatregelen nodig zijn.
	Algemeen voorkomende soorten zoals, egel, haas, ree (spits)muizen, en vos	Tijdelijk	Artikel 11.54, lid 1a en b van het Bal	Nemen van voorzorgsmaatregelen in het kader van de zorgplicht (Bal 11.27). Dit dient in een EWP opgenomen te worden.
Vleermuizen	Boombewonende vleermuizen zoals bosvleermuis, franjestaart, ruige dwergvleermuis en watervleermuis	Tijdelijk en permanent	Artikel 11.46 lid 1 a b en d van het Bal	Indien bomen worden gerooid in het perceel aan de Oude Turfvaartsestraat 47 of in het bomenperceel gelegen tussen de weilanden is nader onderzoek nodig naar boombewonende soorten. Als de bomen behouden blijven dienen maatregelen te worden genomen om verstoring te voorkomen dit dient te worden vastgelegd in een EWP.
	Gebouwbewonende vleermuizen zoals gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis	Tijdelijk en permanent	Artikel 11.46 lid 1 a, b en d van het Bal	Indien bebouwing gesloopt wordt aan de Oude Turfvaartsestraat 47 is nader onderzoek naar gebouwbewonende soorten nodig. Mogelijk is ook nader onderzoek nodig bij de bebouwing aan de Oude Turfvaartsestraat 51 en Heijbeeksestraat 5 Als de bebouwing behouden blijven dienen maatregelen te worden genomen om verstoring te voorkomen dit dient te worden vastgelegd in een EWP.

Soortgroep	Soort(en) en functie	Tijdelijke en/of permanente effecten?	Ow verbod artikel	Vervolgstappen/voorzorgsmaatregelen noodzakelijk?
	(Essentiële) vliegroutes	Tijdelijk en permanent	Artikel 11.46 lid 1 a, b en d van het Bal	Indien bomen gerooid worden in de bomenrij of in de houtsingel tussen de agrarische percelen of langs de Heijbeeksestraat is nader onderzoek nodig. Als de vliegroutes behouden blijven dienen maatregelen te worden genomen om verstoring te voorkomen. Tevens dient verstoring van mogelijke vliegroutes langs bosranden worden voorkomen. Dit dient te worden vastgelegd in een EWP.
	Foerageergebied	Tijdelijk	Artikel 11.46 lid 1 a en b van het Bal	Werken buiten de actieve periode (maart tot en met oktober) van vleermuizen of tussen zonsopkomst en zonsondergang. Dit dient in een EWP opgenomen te worden. Indien niet mogelijk dan dient nader onderzoek te worden gedaan
Vogels	Huismus, gierzwaluw, kerkuil en steenuil	Tijdelijk en permanent	Artikel 11.37 lid 1a, b en d	De niet onderzochte bebouwing aan de Oude Turfvaartsestraat 51 en Heijbeeksestraat 5 dienen nader te worden geïnspecteerd op geschikte nestlocaties en eventueel is nader onderzoek vereist. Daarnaast betreffen de agrarische percelen mogelijk (essentieel) foerageergebied voor kerk- en steenuil.
	Roofvogels zoals boomvalk, buizerd, havik, ransuil, sperwer en wespandief	Tijdelijk en permanent	Artikel 11.37 lid 1a, b en d	Het rooien van de bomenrij tussen de agrarische percelen leidt mogelijk tot het vernielen van een jaarrond beschermd nest. Indien de boom behouden blijft dan leiden de werkzaamheden mogelijk tot het verstoren van jaarrond beschermd nest.
	Algemene broedvogels	Tijdelijk	Artikel 11.37 lid 1a, b en d	Werken buiten het broedseizoen of starten voor het broedseizoen en door werken in een aaneengesloten periode.
Reptielen	Levendbarende hagedis	Tijdelijk en permanent	Artikel 11.54, lid 1a en b	Het perceel aan de oude Turfvaartsestraat 47 en de houtsingel is mogelijk geschikt leefgebied voor levendbarende hagedis. Nader onderzoek naar levendbarende hagedis is vereist.
Amfibieën	Alpenwatersalamander	Tijdelijk en permanent	Artikel 11.54, lid 1a en b	Rooi- en graafwerkzaamheden op het perceel Oude Turfvaartsestraat 47 leidt mogelijk tot het vernielen van winterhabitat. Nader onderzoek naar alpenwatersalamander is vereist.
	Algemeen voorkomende soorten zoals bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en meerkikker.	Tijdelijk	Artikel 11.54, lid 1a en b	Nemen van voorzorgsmaatregelen in het kader van de zorgplicht (Bal 11.27). Dit dient in een EWP opgenomen te worden.

6 Toetsing houtopstanden

In dit hoofdstuk is beoordeeld of een kapmelding nodig is voor het kappen van houtopstanden zoals bedoeld in de Ow.

6.1 Werkwijze Houtopstanden

Voor het onderdeel Houtopstanden is onderzocht of de bescherming van houtopstanden, zoals bedoeld in de Ow, binnen het project van toepassing is. Hiervoor is gebruik gemaakt van de bebouwingcontour houtkap in de viewer van Provincie Noord-Brabant. Hieruit blijkt dat de Gemeente Roosendaal geen bebouwingscontour houtkap heeft aangewezen. Op basis van het veldbezoek is geconcludeerd dat het plangebied gelegen is buiten de bebouwde kom vanwege het landelijke karakter en de beperkte bebouwing.

Omdat het plangebied gelegen is buiten de bebouwingscontouren vormen de aanwezige bospercelen en houtsingels een beschermde houtopstand.

6.2 Effectbeoordeling houtopstanden

De in het plangebied aanwezige bosschages en houtsingels vormen een beschermde houtopstand onder de Ow. Dit betekent dat indien er rooiwerkzaamheden plaats gaan vinden er sprake is van een melding- en herplantplicht. Voor de herplant van onder de Ow beschermde houtopstanden gelden de volgende eisen;

- Het oppervlak van de herplant is minimaal gelijk aan het oppervlak van de gerooide houtopstand.
- De houtopstand dient op basis van bodemkwaliteit en waterhuishouding uit te kunnen groeien tot een volwaardige en duurzame houtopstand.
- De nieuwe houtopstand dient binnen 5 tot 10 jaar een gesloten kronendak te vormen.
- De houtopstand bestaat niet uit sierheesters, tuinsoorten en soorten die een bedreiging vormen voor de lokale biodiversiteit.
- De herbeplanting dient op termijn vergelijkbare ecologische en landschappelijk waarden te hebben als de gevelde houtopstand.

6.3 Conclusie houtopstanden

Er is sprake van de kap van houtopstanden, zoals bedoeld in de Ow. Er zijn daarom vervolgstappen nodig voor het kappen van bomen in het kader van de Ow. Dit betreft herplant van minimaal hetzelfde oppervlak. Mogelijk gelden er ook aanvullende eisen voor het kappen van bomen vanuit de gemeente.

7 Natuurnetwerk Brabant

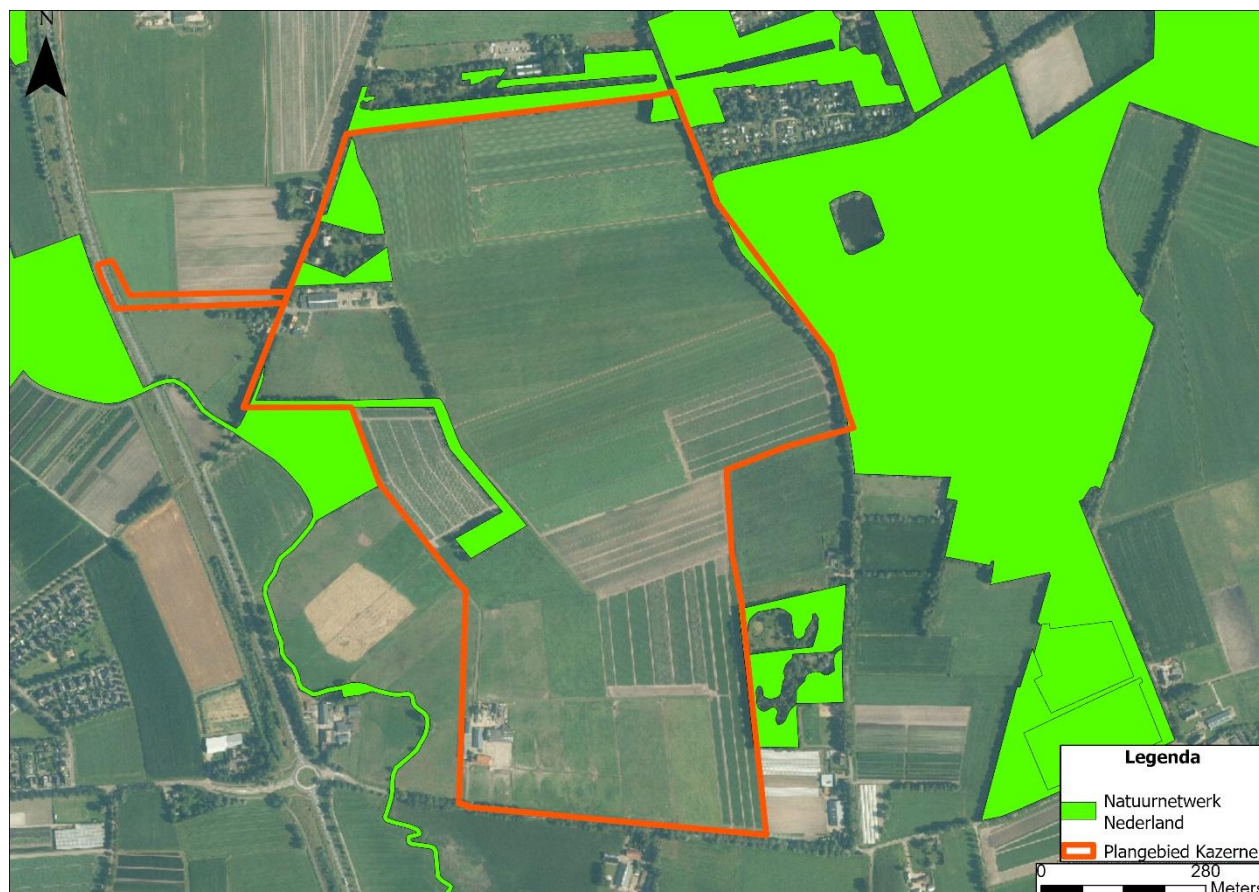
In dit hoofdstuk is beschreven of in de nabijheid van het plangebied planologisch beschermde NNB- zijn gelegen en wordt beoordeeld of er vervolgstappen nodig zijn.

7.1 Werkwijze onderzoek naar planologisch beschermde gebieden

Het NNB-beleid is vastgelegd in de Omgevingsverordening, hierin zijn de regels opgenomen waaraan ruimtelijke plannen van gemeenten moeten voldoen. Bij dit onderdeel is onderzocht of het plangebied in of nabij het NNB ligt. Hiervoor is gebruik gemaakt van webviewer van de provincie Noord-Brabant. Op grond van de aard van de ingreep en de afstand tot beschermde gebieden wordt bepaald of en welke vervolgstappen nodig zijn.

7.2 Ligging plangebied ten opzichte van het Natuurnetwerk

Delen van het plangebied zijn aangewezen als NNB-gebied, zie Figuur 7-1, ook in de directe omgeving zijn delen aangewezen als NNB. De delen in het plangebied betreffend een deel van het perceel Oude Turfvaartsestraat 47, de houtsingel en het aangrenzende bosperceel. In de omgeving betreft het tuinen, bospercelen en de beek. Negatieve effecten op het NNB zijn daarom niet bij voorbaat uitgesloten.

Figuur 7-1 Ligging van het projectgebied ten op zichte van NNN.

7.3 Effectbeoordeling en vervolgstappen

Op het moment van opstellen van dit rapport is nog onduidelijk of de onderdelen van NNB worden aangetast. Indien er werkzaamheden plaats vinden in deze delen of delen van de houtsingel en bospercelen worden gerooid is er sprake van directe negatieve effecten op het NNB. Daarnaast geldt voor het NNB ook dat externe werking meegenomen dient te worden. Deze externe werking betreft zowel tijdelijk als permanent verstoren van het gebied door bijvoorbeeld de toevoeging van geluid, trillingen, licht en verkeersbewegingen. Om te beoordelen of er sprake is van negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNB dient nader te worden beoordeeld of er sprake is van ruimtebeslag, aantasting of verstoring van het NNB. Dit dient te worden gedaan met een nee, tenzij toets. Indien effecten niet zijn uit te sluiten is een compensatieplan is vereist.

7.4 Conclusie NNB

Delen van het plangebied zijn aangewezen als NNB-gebied net als aangrenzende terreinen. Indien er werkzaamheden plaats vinden in de aangewezen NNB-gebieden leidt dit mogelijk tot het aantasten van de aangewezen wezenlijke kenmerken en waarde van het NNB-gebied. Een nee, tenzij toets is vereist. Indien effecten niet zijn uit te sluiten is een compensatieplan is vereist.

8 Conclusie en aanbevelingen

8.1 Gebiedsbescherming

Het plangebied is op circa 5,4 kilometer gelegen van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Brabantse Wal. Voor de aanleg- en gebruiksfase moet een AERIUS-berekening worden uitgevoerd om te beoordelen of er sprake is van significante negatieve effecten door stikstofdepositie. Indien er sprake is van een toename van 0,01 N mol/ha/j of meer dan zijn mogelijk vervolgstappen nodig. Op basis van de afstand van het project tot Natura 2000-gebied zijn andere negatieve effecten uitgesloten.

8.2 Soortenbescherming

De werkzaamheden resulteren mogelijk in het overtreden van verbodsbepalingen uit de Ow ten aanzien van broedvogels, grondgebonden zoogdieren, vleermuizen, amfibieën en reptielen. Het overtreden van verbodsbepalingen uit de Ow ten aanzien van overige beschermde soorten is op voorhand uitgesloten. In Tabel 5-1 staat de te nemen vervolgstappen weergegeven.

Tabel 8-1. Overzicht aanwezige beschermde soorten met te treffen voorzorgsmaatregelen.

Soortgroep	Soort(en) en functie	Tijdelijke en/of permanente effecten?	Ow verbod artikel	Vervolgstappen/voorzorgsmaatregelen noodzakelijk?
Grondgebonden zoogdieren	Boom- en steenmarter, eekhoorn en kleine marterachtigen	Tijdelijk en permanent	Artikel 11.54 van het Bal lid 1a en b	Nader onderzoek is noodzakelijk indien rooi of sloopwerkzaamheden plaats vinden binnen het geschikt leefgebied. Afhankelijk van het resultaat daarvan kunnen mitigerende maatregelen nodig zijn.
	Algemeen voorkomende soorten zoals, egel, haas, ree (spits)muizen, en vos	Tijdelijk	Artikel 11.54, lid 1a en b van het Bal	Nemen van voorzorgsmaatregelen in het kader van de zorgplicht (Bal 11.27). Dit dient in een EWP opgenomen te worden.
Vleermuizen	Boombewonende vleermuizen zoals bosvleermuis, franjestaart, ruige dwergvleermuis en watervleermuis	Tijdelijk en permanent	Artikel 11.46 lid 1 a b en d van het Bal	Indien bomen worden gerooid in het perceel aan de Oude Turfvaartsestraat 47 of in het bomenperceel gelegen tussen de weilanden is nader onderzoek nodig naar boombewonende soorten. Als de bomen behouden blijven dienen maatregelen te worden genomen om verstoring te voorkomen. Dit dient te worden vastgelegd in een EWP.

Soortgroep	Soort(en) en functie	Tijdelijke en/of permanente effecten?	Ow verbod artikel	Vervolgstappen/voorzorgsmaatregelen noodzakelijk?
	Gebouwbewonende vleermuizen zoals gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis	Tijdelijk en permanent	Artikel 11.46 lid 1 a, b en d van het Bal	Indien bebouwing gesloopt wordt aan de Oude Turfvaartestraat 47 is nader onderzoek naar gebouwbewonende soorten nodig. Mogelijk is ook nader onderzoek nodig bij de bebouwing aan de Oude Turfvaartsestraat 51 en Heijbeeksestraat 5 Als de bebouwing behouden blijft dienen maatregelen te worden genomen om verstoring te voorkomen. Dit dient te worden vastgelegd in een EWP.
	(Essentiële) vliegroutes	Tijdelijk en permanent	Artikel 11.46 lid 1 a, b en d van het Bal	Indien bomen gerooid worden in de bomenrij of in de houtsingel tussen de agrarische percelen of langs de Heijbeeksestraat is nader onderzoek nodig. Als de vliegroutes behouden blijven dienen maatregelen te worden genomen om verstoring te voorkomen. Tevens dient verstoring van mogelijke vliegroutes langs bosranden worden voorkomen. Dit dient te worden vastgelegd in een EWP.
	Foerageergebied	Tijdelijk	Artikel 11.46 lid 1 a en b van het Bal	Werken buiten de actieve periode (maart tot en met oktober) van vleermuizen of tussen zonsopkomst en zonsondergang. Dit dient in een EWP opgenomen te worden. Indien niet mogelijk dan dient nader onderzoek te worden gedaan
Vogels	Huismus, gierzwaluw, kerkuil en steenuil	Tijdelijk en permanent	Artikel 11.37 lid 1a, b en d	De niet onderzochte bebouwing aan de Oude Turfvaartsestraat 51 en Heijbeeksestraat 5 dienen nader te worden geïnspecteerd op geschikte nestlocaties en eventueel is nader onderzoek vereist. Daarnaast betreffen de agrarische percelen mogelijk (essentieel) foerageergebied voor kerk- en steenuil.
	Roofvogels zoals boomvalk, buizerd, havik, ransuil, sperwer en wespandief	Tijdelijk en permanent	Artikel 11.37 lid 1a, b en d	Het rooien van de bomenrij tussen de agrarische percelen leidt mogelijk tot het vernielen van een jaarrond beschermd nest. Indien de boom behouden blijft dan leiden de werkzaamheden mogelijk tot het verstoren van jaarrond beschermd nest.
	Algemene broedvogels	Tijdelijk	Artikel 11.37 lid 1a, b en d	Werken buiten het broedseizoen of starten voor het broedseizoen en door werken in een aaneengesloten periode.
Reptielen	Levendbarende hagedis	Tijdelijk en permanent	Artikel 11.54, lid 1a en b	Het perceel aan de oude Turfvaartsestraat 47 en de houtsingel is mogelijk geschikt leefgebied voor levendbarende hagedis. Nader onderzoek naar levendbarende hagedis is vereist.

Soortgroep	Soort(en) en functie	Tijdelijke en/of permanente effecten?	Ow verbod artikel	Vervolgstappen/voorzorgsmaatregelen noodzakelijk?
Amfibieën	Alpenwatersalamander	Tijdelijk en permanent	Artikel 11.54, lid 1a en b	Rooi- en graafwerkzaamheden op het perceel Oude Turfvaartsestraat 47 leidt mogelijk tot het vernielen van winterhabitat. Nader onderzoek naar alpenwatersalamander is vereist.
	Algemeen voorkomende soorten zoals bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en meerkikker.	Tijdelijk	Artikel 11.54, lid 1a en b	Nemen van voorzorgsmaatregelen in het kader van de zorgplicht (Bal 11.27). Dit dient in een EWP opgenomen te worden.

8.3 Conclusie houtopstanden

Er is sprake van de kap van houtopstanden, zoals bedoeld in de Ow. Er zijn daarom vervolgstappen nodig voor het kappen van bomen in het kader van de Ow. Dit betreft herplant van minimaal het zelfde oppervlakte. Mogelijk gelden er ook aanvullende eisen voor het kappen van bomen vanuit de gemeente.

8.4 Natuurnetwerk Brabant

Delen van het plangebied zijn aangewezen als NNB-gebied net als aangrenzende terreinen. Indien er werkzaamheden plaats vinden in de aangewezen NNB-gebieden leidt dit mogelijk tot het aantasten van de aangewezen wezenlijke kenmerken en waarde van het NNB-gebied. Een nee, tenzij toets is vereist. Indien effecten niet zijn uit te sluiten is een compensatieplan is vereist.

9 Literatuur

FLORON (2025), informatie over planten, via FLORON Verspreidingsatlas via:
<https://www.verspreidingsatlas.nl>.

Provincie Noord-Brabant (2024), omgevingsverordening via de Provinciale viewer;

Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselkwaliteit en Natuur (2025a), informatie over de ligging en begrenzing van verschillende Natura 2000-gebieden via:
<https://www.natura2000.nl/>

Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselkwaliteit en Natuur (2025b) informatie mogelijke effecten op Natura 2000-gebieden via:
<https://www.synbiosys.alterra.nl/bij12/effectenindicatorappl.aspx?subj=effectenmatrix&tab=1>

Nationale Databank Flora en Fauna opgehaald op 18 februari 2025 voor de periode van 5 jaar, via:
<https://www.ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal>.

RAVON (2025), algemene informatie over amfibieën en reptielen en verspreidingsgegevens via:
<https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie>.

Verspreidingsatlas (2025), via:
<https://www.verspreidingsatlas.nl/>.

Vleermuiswerkgroep Nederland (2025), algemene informatie over verschillende soorten vleermuizen via:
www.vleermuis.net.

Vlinderstichting (2025), algemene informatie over de witsnuitlibel via:
<https://www.vlinderstichting.nl/libellen/overzicht-libellen/details-libel/gevlekte-witsnuitlibel>.

Vogelbescherming (2025), informatie over verschillende soorten vogels, via:
<https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels>.

Zoogdiervereniging (2025), informatie over de verspreiding en ecologie van zoogdiersoorten, via:
<https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten>.

Bijlage 1 Wettelijk & ruimtelijk natuurbeschermingskader

In Nederland wordt voor behoud en herstel van biodiversiteit de natuur via twee sporen beschermd, namelijk via gebiedsbescherming en soortenbescherming. Een belangrijke rol is weggelegd voor de Europese Vogel- en Habitatlijn, die in de Nederlandse wetgeving via de Omgevingswet zijn geïmplementeerd. Dit omvat de soortenbescherming van inheemse flora en fauna en specifiek gebiedsbescherming van Natura 2000-gebieden. Daarnaast is daarin de bescherming van overige nationaal beschermde soorten en houtopstanden in het buitengebied wettelijk geregeld.

Bescherming van natuurgebieden en andere specifieke gebieden met bijzondere natuurwaarden zoals weidevogelleefgebieden in agrarisch gebied is daarnaast planologisch vastgelegd op nationaal, provinciaal en gemeentelijk niveau in algemene regels, omgevingsverordeningen en/of omgevingsplannen. De planologische bescherming van gebieden heeft ruimtelijk gezien overlap met de hiervoor genoemde gebieds- en soortenbescherming.

In de volgende paragrafen wordt de wettelijk en planologische natuurbeschermingskaders behandeld.

Omgevingswet

Natuurwaarden en biodiversiteit zijn per 1 januari 2024 beschermd via de Omgevingswet. In deze wet zijn alle wetten voor de leefomgeving opgenomen, waaronder de Wet natuurbescherming (Wnb) en Wet ruimtelijke ordening (Wro). De eerdere bepalingen zijn beleidsneutraal overgegaan in de Omgevingswet, het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). De nieuwe wet en bijhorende besluiten regelen activiteiten die met natuur te maken hebben. Deze natuuractiviteiten gaan over dieren en planten in het wild en de gebieden waarin ze leven.

Naast de passieve soortenbescherming die via verbodsbepalingen gericht is op een nalaten is de wet ook gericht op een actieve soortenbescherming. De opdracht aan de overheden is om actief beleid te voeren teneinde een gunstige staat van instandhouding van de soorten te bereiken. Deze verplichting om aan actieve soortenbescherming te doen, vloeit voort uit de Vogel- en Habitatrichtlijn.

In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) is de algemene zorgplicht uit de Omgevingswet opgenomen die inhoudt dat eenieder voldoende zorg voor de fysieke leefomgeving draagt. Dit is nader uitgewerkt in een specifiek zorgplicht voor Natura 2000 (art. 11.6 Bal) en voor inheemse soorten (art. 11.27 Bal).

Specifieke zorgplicht Natura 2000-activiteit & Flora en fauna activiteit

Art. 11.6 Natura 2000 en art. 11.27 Flora en Fauna

Degene die een *Natura 2000 of flora en fauna activiteit* verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor het belang is verplicht:

- alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
- voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en
- als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

In het Bal zijn drie beschermingstypen met een eigen toetsingskader en regels te onderscheiden:

- Natura 2000-gebieden
- Flora en fauna (inheems)
- Houtopstanden (buiten de bebouwingscontour houtkap)

Nieuw in de Omgevingswet is de mogelijkheid van het ministerie om een bijzonder nationaal gebied aan te wijzen (art. 2.44 lid 2 Omgevingswet). Deze gebieden zijn nog niet aangewezen.

Het bevoegd gezag, voor het al dan niet verlenen van een omgevingsvergunning of waar een melding moet worden ingediend, is het college van gedeputeerde staten van de provincie of in sommige gevallen de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (hierna LVVN) of een andere minister bevoegd gezag. De minister van LVVN is bijvoorbeeld bevoegd gezag voor onder andere de rijks- en spoorwegen, grote wateren en defensie terreinen. Voor dit project is de minister van LVVN het bevoegd gezag.

In de volgende paragrafen worden de relevante wettelijke kaders behandeld.

Natura 2000

Natura 2000 is een samenhangend Europees netwerk van beschermde natuurgebieden bestaande uit aangewezen Vogel- en/of Habitatrichtlijngebieden die een grote bijdrage leveren voor de instandhouding van het type of soort. Dit netwerk vormt de hoeksteen van het EU-beleid voor behoud en herstel van biodiversiteit. De essentie van het beschermingsregime voor deze gebieden is dat de duurzame instandhouding van soorten en habitats binnen de Europese Unie wordt gewaarborgd.

In Nederland zijn 162 Natura 2000-gebieden aangewezen die onderdeel vormen van een Europees Natura 2000-netwerk. Voor elk Natura 2000-gebied zijn in een aanwijzingsbesluit de begrenzing van habitat- en/of vogelrichtlijngebieden en de instandhoudingsdoelstellingen vastgelegd. Per soort en/of habitatype is aangegeven of behoud van de huidige aantallen/arealen voldoende is of dat uitbreiding dan wel kwaliteitsverbetering nodig is. Bevoegd gezag voor aanwijzing van Natura 2000-gebieden en instandhoudingsdoelstellingen is de minister van LVVN.

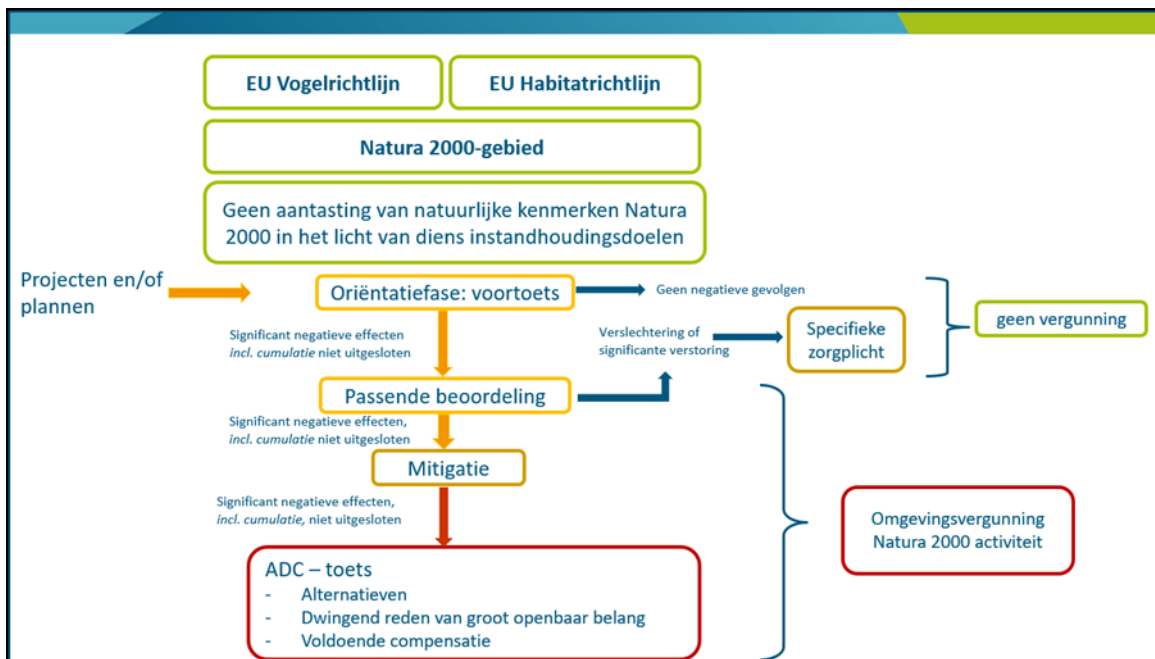
Voor elk Natura 2000-gebied is een beheerplan opgesteld (om de 6 jaar actualisatie) waarin de instandhoudingsdoelstellingen in tijd en ruimte worden uitgewerkt en in hoeverre er aanvullende maatregelen nodig zijn. De aanwijzingsbesluiten en beheerplannen gelden als toetsingskader.

Op basis van de Vogel- en Habitatrichtlijn mag geen verslechtering optreden ten opzichte van de aanwezige waarden in de referentiesituatie. Voor Vogelrichtlijngebieden is dat de datum waarop het gebied is aangewezen. De referentiedata verschillen per gebied (variërend van 1994 tot en met 2016). Voor de Habitatrichtlijngebieden geldt de datum van de plaatsing van het gebied op de lijst van gebieden van communautair belang als referentie. Voor de meeste Habitatrichtlijngebieden is dat 7 december 2014, voor enkele gebieden geldt een latere datum. Voor verbeterings- en uitbreidingsopgave ten opzichte van de referentiesituatie is geen termijn gegeven.

Rijksregels Natura 2000

De bescherming van Natura 2000-gebieden volgt uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn. Het realiseren van een project of activiteit, dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, en dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante nadelige gevolgen kan hebben voor zo'n gebied, is alleen mogelijk na het opstellen van een passende beoordeling. In die passende beoordeling wordt een beoordeling gemaakt van de gevolgen voor het gebied, rekening houdend met de instandhoudingsdoelstellingen van dat gebied. Het project is alleen toelaatbaar als uit de passende beoordeling de zekerheid wordt verkregen dat het project de natuurlijke kenmerken van het betrokken gebied niet zal aantasten.

Bij de bepaling van mogelijke effecten op Natura 2000-gebieden dient rekening te worden gehouden met de zogenoemde externe werking. Dat betekent dat ook activiteiten die buiten een Natura 2000-gebied liggen getoetst moet worden of deze nadelige gevolgen hebben voor omliggende Natura 2000-gebieden. De reikwijdte is afhankelijk van het (milieu)effect (bijvoorbeeld geluid, stikstofdepositie, lichtverstorend, recreatiedruk) als gevolg van een project.

Figuur 0-1. Schematische weergave toetsing van project aan Natura 2000-doelen

Werkwijze toetsing aan Natura 2000-gebieden

De toetsing van een project of activiteit vindt doorgaans in twee stappen plaats, namelijk een voortoets gevolgd door een uitgebreidere ecologische beoordeling, de zogenaamde passende beoordeling, wanneer significant negatieve gevolgen op voorhand niet kunnen worden uitgesloten (zie figuur 2-1). In de voortoets wordt aan de hand van de Effectenindicator (Ministerie van LNV, 2020) nagegaan welke storingsfactoren relevant zijn (aan de orde zijn) en zo ja óf significant negatieve gevolgen voor geformuleerde instandhoudingsdoelstellingen (op voorhand) als gevolg van de voorziene activiteit kunnen worden uitgesloten. Een passende beoordeling gaat met meer detail in op de aspecten uit de voortoets en betreft een uitgebreidere ecologische effectbeoordeling.

In de beoordeling wordt ten eerste het effect van alleen de activiteit beoordeeld. Wanneer een activiteit of project leidt tot negatieve gevolgen, die niet significant zijn, moet de gevolgen in cumulatie met andere plannen en/of projecten beoordeeld worden. Dit betreft de zogenaamde cumulatietoets¹.

Wanneer uit de Passende beoordeling blijkt dat significante aantasting van de instandhoudingsdoelstelling niet zijn uit te sluiten, dient eerst gekeken te worden of er mitigerende maatregelen mogelijk zijn om deze aantasting op te heffen. Dit betreft ten aanzien van stikstofdepositie bijvoorbeeld externe saldering.

Is na toepassing van mitigerende maatregelen nog steeds significante aantasting van de natuurlijke kenmerken niet uit te sluiten, dan moet een ADC-toets² worden doorlopen. In de ADC-toets (die formeel geen onderdeel is van de Passende Beoordeling) moeten de volgende stappen allemaal succesvol worden doorlopen:

- Er zijn geen reële Alternatieven voor de activiteit met minder gevolgen voor de instandhoudingsdoelstelling van het Natura -gebied.

¹ De cumulatietoets is van toepassing wanneer een plan of project leidt tot negatieve gevolgen, die niet significant zijn, maar mogelijk in cumulatie van andere plannen en/of projecten alsnog wel significant kan zijn. Het betreffen natuurvergunde projecten/plannen die nog niet of deels uitgevoerd zijn ten tijde van de beoordeling/te nemen besluiten

² ADC-toets in art. 8.74b, lid 2 en 3 Bkl

- Het project is nodig om Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard. Belangen zijn onder meer menselijke gezondheid, openbare veiligheid, of wezenlijk gunstige effecten voor het milieu.
- Alle nodige Compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft.

Voor prioritaire habitats en/of soorten, waarvoor Nederland internationaal gezien een belangrijke bijdrage levert en verantwoordelijkheid heeft, kan advies van de Europese Commissie nodig zijn wanneer project niet aantoonbaar onontbeerlijk is voor de behartiging van menselijke gezondheid of openbare veiligheid of geen wezenlijke gunstige effecten heeft voor het milieu heeft.

Significantie bij beoordeling van gevolgen voor Natura 2000-gebieden

Een project mag niet worden toegelaten als blijkt dat de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied worden aangetast in het licht van de bijbehorende instandhoudingsdoelstellingen. Aantasting van natuurlijk kenmerken kan, bijvoorbeeld, door direct verlies aan areaal of van populatieomvang alsook via afname in kwaliteit. In hoeverre dit toelaatbaar is, is afhankelijk van verschillende factoren (zie Leidraad bepaling significantie, 2010). Dit betreft bijvoorbeeld

- de afname in areaal van een habitat in relatie tot de zeldzaamheid van die habitat,
- de afname van een populatie in relatie tot de zeldzaamheid van planten- of diersoorten in die populatie
- de verslechtering van algemene condities van het gebied voor behoud en herstel van de habitat of soorten.

Bij de beoordeling van verslechtering spelen factoren als kwaliteit, abiotische randvoorwaarden en overige kenmerken van functies en structuren een rol. Hierbij speelt ook de veerkracht van het gebied een rol, waarbij het effect kan worden opgevangen in de natuurlijke fluctuaties. Deze effectbeoordeling vergt maatwerk op grond van ecologische inzichten.

Omgevingsvergunning Natura 2000-activiteit

Wanneer een activiteit, afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten, significante gevolgen heeft (of dit niet is uit te sluiten) voor een Natura 2000-gebied betreft dit een Natura 2000-activiteit waarvoor een omgevingsvergunning³ nodig is. Voor de omgevingsvergunning geldt de uitgebreide voorbereidingsprocedure⁴.

Activiteiten ten behoeve het behalen van instandhoudingsdoelen, zoals benoemd in het beheerplan, zijn geen Natura 2000-activiteiten en zijn vergunningvrij. Daarnaast kunnen vergunningvrije gevallen worden aangewezen in bepaalde programma's (art. 11.18 Bal), in een omgevingsverordening (art. 11.19 Bal) of in een ministeriele regeling (art. 11.20 Bal).

Flora en fauna

De kern van de bescherming van inheemse soorten is dat de gunstige 'staat van instandhouding' (Svl) van in het wild levende planten- en diersoorten wordt beschermd en behouden. Deze bescherming volgt ook direct uit de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn die verder met soorten is aangevuld met voor Nederland bijzondere en bedreigde soorten. Een activiteit mag geen blijvende negatieve invloed hebben op de staat van instandhouding van soorten (Svl). Dat houdt in dat de soort ook op langere termijn kan blijven bestaan. Afhankelijk van de omvang van het project en beschermde status van de soort moet het effect beoordeeld worden op lokaal, regionale en/of landelijk niveau.

³ Omgevingsvergunning zie art. 5.1, lid 1e, Omgevingswet

⁴ Uitgebreide uitvoeringsperiode zie art. 10.24, lid 1j, Omgevingsbesluit.

Anders dan bij de gebiedsbescherming is bij inheemse flora en fauna het leefgebied beschermd. Dat kan overal zijn en is niet strikt verbonden aan een natuurgebied. Zo komen in het stedelijk gebied meerdere beschermde soorten voor zoals vleermuizen, huismussen, amfibieën en ringslang.

Rijksregels Flora en Fauna

De bescherming van inheemse soorten was tot 1 januari 2024 in de Wet natuurbescherming (hoofdstuk 3) geregeld en is nu geregeld in Bal paragraaf 11.2. Het beschermingsregime van soorten en verbodsbepalingen is hierdoor niet gewijzigd.

Voor de inheemse soorten gelden verschillende beschermingsregimes. Deze zijn:

▪ Vogelrichtlijnsoorten	§ 11.2.2 Bal (voorheen § 3.1 Wnb)
▪ Habitatrichtlijnsoorten	§ 11.2.3 Bal (voorheen § 3.2 Wnb)
▪ Andere soorten	§ 11.2.4 Bal (voorheen § 3.3 Wnb)

De bescherming van Vogel- en Habitatrichtlijnsoorten kent een zwaardere bescherming dan de 'andere soorten' die van nationaal belang zijn. De 'andere soorten' betreffen soorten die van nationaal belang zijn en onder druk staan (o.a. Rode Lijst). Voor de inheemse soorten die niet in de bijlagen van de Omgevingswet zijn opgenomen geldt de specifieke zorgplicht (art. 11.27 Bal).

Tabel 2-0-1: Soortenbescherming: overzicht verbodsartikelen Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). HR: Habitatrichtlijn. VR: Vogelrichtlijn. Nvt: Niet van toepassing.

Verbodsbepalingen Vogelrichtlijn art.11.37 Bal	Verbodsbepalingen Habitatrichtlijn art.11.46 Bal	Verbodsbepalingen Andere soorten art. 11.54 Bal
art. 11.37, lid 1 a, Bal Het is verboden zonder omgevingsvergunning opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn <u>te doden</u> of <u>te vangen</u> .	art 11.46, lid 1 a, Bal Het is verboden zonder omgevingsvergunning in het wild levende dieren van soorten genoemd in bijlage IV, onder a, bij de HR, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk <u>te doden</u> of <u>te vangen</u> .	art. 11.54, lid 1 a Bal Het is verboden zonder omgevingsvergunning in het wild levende dieren van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A, bij het Bal, opzettelijk <u>te doden</u> of <u>te vangen</u> ;
art. 11.37, lid 1 b, Bal Het is verboden zonder omgevingsvergunning opzettelijk <u>nesten</u> , <u>rustplaatsen</u> en <u>eieren van vogels</u> als bedoeld in lid 1 a, <u>te vernielen</u> of te beschadigen, of opzettelijk nesten van die vogels weg te nemen.	art 11.46, lid 1 d, Bal Het is verboden zonder omgevingsvergunning de <u>voortplantingsplaatsen</u> of <u>rustplaatsen</u> van dieren als bedoeld in lid 1 a, te beschadigen of <u>te vernielen</u> .	art. 11.54, lid 1 b, Bal Het is verboden zonder omgevingsvergunning de <u>vaste voortplantingsplaatsen</u> of <u>rustplaatsen</u> opzettelijk te beschadigen of <u>te vernielen</u> van dieren, als bedoeld in lid 1 a.
art. 11.37, lid 1 c , Bal Het is verboden zonder omgevingsvergunning <u>eieren</u> van vogels als bedoeld in lid 1 a, <u>te rapen</u> en deze onder zich te hebben.	art. 11.46, lid 1 c, Bal Het is verboden zonder omgevingsvergunning <u>eieren</u> van dieren als bedoeld in lid 1 a, in de natuur opzettelijk <u>te vernielen</u> of <u>te rapen</u> .	Nvt.
art. 11.37, , lid 1 d, Bal Het is verboden zonder omgevingsvergunning vogels als bedoeld in lid 1 a <u>opzettelijk te storen</u> . art. 11.37, lid 3, Bal Het verbod op opzettelijke verstoren van vogels <u>geldt niet</u> als de <u>storing niet van wezenlijke invloed</u> is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	art 11.46, lid 1 b, Bal Het is verboden zonder omgevingsvergunning dieren als bedoeld in lid 1 a, <u>opzettelijk te verstoren</u> .	Nvt.
N.v.t.	art. 11.46, lid 1 e, Bal Het is verboden zonder omgevingsvergunning planten van soorten genoemd in bijlage IV, onder B bij de HR of bijlage I bij het verdrag van Bern in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onttwortelen of te vernielen	art. 11.54, lid 1c, Bal Het is verboden zonder omgevingsvergunning vaatplanten van de soorten genoemd in bijlage IX, onder B, bij het Bal, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onttwortelen of te vernielen.

Toelichting bescherming broedvogels en jaarrond beschermde vogels (art. 11.37, lid 1b, Bal)

Via de Europese vogelrichtlijn zijn alle Europese wilde vogels door de wet zelfs uitdrukkelijk als beschermde diersoort aangewezen. Strengere bescherming geldt voor

- Broedvogels
- Jaarrond beschermde vogels

Het verstoren van broedende vogels en hun nesten tijdens de broedtijd is verboden, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort. Nesten of holten die ieder jaar opnieuw gebruikt worden of ook buiten het seizoen van belang zijn voor de instandhouding van de soort, vallen ook buiten het broedseizoen onder de definitie van 'vaste rust- of verblijfplaatsen'. Deze nesten zijn jaarrond beschermd tenzij ze permanent verlaten zijn. In 2009 heeft Dienst Regelingen een aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten gepubliceerd met onderverdeling in vijf categorieën. Deze lijst is in 2021 geactualiseerd door het RVO. Deze categorieën zijn in onderstaand kader toegelicht.

Vogelnesten die het gehele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 11.37 lid 1b Bal het *gehele* jaar:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).
5. Nesten die niet jaarrond beschermd vanwege voldoende flexibiliteit, tenzij er sprake is van zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden, die jaarronde bescherming van de nesten eisen

Bron: DLG 2009. Landelijke lijst. Provincies kunnen deze lijst aangepast hebben gebaseerd op provinciale omstandigheden

Provincies kunnen deze lijst in de provinciale verordening aanvullen of wijzigen op basis van de provinciale staat van instandhouding van de soorten.

Tabel 2.2 Jaarrond beschermde nesten RVO cat 1 t/m 4.

Soort	Categorie	Soort	Categorie
Steenuil	1	Slechtvalk	3
Gierzwaluw	2	Boomvalk	4
Huisemus	2	Buizerd	4
Roek	2	Havik	4
Grote gele kwikstaart	3	Ransuil	4
Kerkuil	3	Sperwer	4
Oehoe	3	Wespendief	4
Ooievaar	3	Zwarte wouw	4

Vrijstellingsmogelijkheden vergunningplicht beschermde soorten

Bevoegde gezagen, de Minister van LNV en Gedeputeerde Staten van provincies, hebben de bevoegdheid een algemene vrijstelling van de vergunningplicht te geven middels een ministeriele regeling (afdeling 4.7 Omgevingsregeling) respectievelijk verordening. Het betreft soorten die wettelijk beschermd zijn maar landelijk of regionaal algemeen voorkomen. Dit betreft onder meer algemeen voorkomende kleinere zoogdieren en amfibieën. Een vrijstelling kan komen te vervallen wanneer de trend negatief is.

Het bevoegd gezag voor dit project is ministerie van LNV. In Tabel 2-2 zijn de vrijgestelde soorten weergegeven.

Tabel 2-2: Overzicht van de soorten met een algemene vrijstelling voor ruimtelijke ingrepen.

Grondgebonden zoogdiersoorten			Amfibieën	
Aardmuis	Egel	Konijn	Veldmuis	Bruine kikker
Bosmuis	Gewone bosspitsmuis	Ondergrondse woelmuis	Vos	Gewone pad
Bunzing	Haas	Ree	Wezel	Kleine watersalamander
Dwergmuis	Hermelijn	Rosse woelmuis	Woelrat	Meerkikker
Dwergspitsmuis	Huisspitsmuis	Tweekleurige bosspitsmuis		Bastaardkikker (middelste groene kikker)

Toelichting: De vrijstelling geldt in voor de soorten hierboven genoemd, mits het gaat om handelingen die worden verricht in verband met de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting en in het kader van bestendig beheer of onderhoud en/of bestendig gebruik.

Toetsing van een activiteit aan beschermde flora en fauna

Om te kunnen beoordelen of een activiteit leidt tot overtreding van een verbodsbepaling, moet enerzijds de aanwezigheid van wettelijk beschermde soorten worden bepaald en anderzijds of de activiteit leidt tot overtreding van verbodsbepalingen. Dit is eerst in de vorm van een Quicksan. In beginsel moet met voorzorgsmaatregelen ervoor worden gezorgd dat de functionaliteit van het leefgebied niet wordt aangetast en soorten niet worden verwond of gedood. Lukt dat niet, dan moeten mitigerende en/of compenserende maatregelen genomen worden en is een omgevingsvergunning nodig. Uit de quickscan flora en fauna kan naar voren komen dat de activiteit leidt tot overtreding van verbodsbepalingen en/of onvoldoende gegevens zijn en dat nader gericht veldonderzoek op basis van onderzoeksprotocollen nodig is. Vervolgens vindt opnieuw een effectbeoordeling plaats van de activiteit op basis van deze onderzoeksgegevens.

Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, gebiedsontheffing, gedragscodes en belang

- De Staat van Instandhouding van een beschermde soort wordt niet in gevaar gebracht wanneer,
- uit onderzoek blijkt dat de soort op de locatie kan blijven bestaan, ook op de lange termijn;
 - het natuurlijk verspreidingsgebied van die soort niet kleiner wordt of snel kleiner gaat worden;
 - het leefgebied groot genoeg is en zal blijven bestaan. Of als het op een alternatieve plek wordt ingericht. Zo blijven de populaties van de soort op lange termijn bestaan.

De beoordeling van de SvI van Europees beschermde soorten (VR en HR) vindt op plaatselijk en regionaal populatieniveau plaats. Voor de andere soorten gebeurt dit op landelijk niveau.

Voor het verkrijgen van een omgevingsvergunning worden de benodigde gegevens veelal vastgelegd in een projectplan (voorheen activiteitenplan). Het projectplan omvat onder meer de beschrijving en het belang van de activiteit, de soorten waarvoor een vergunning wordt aangevraagd, de onderzochte alternatieven, de mitigerende en/of compenserende maatregelen en conclusies omtrent de gevolgen voor de staat van instandhouding. Deze gegevens zijn nodig om de aanvraag om een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit te kunnen beoordelen (zie art. 8.74j, 8.74k en 8.74l Bkl).

Voor soorten van de Vogel- en Habitatrichtlijn kan alleen een omgevingsvergunning worden verleend op basis van de in deze richtlijnen genoemde belangen (bijvoorbeeld openbare veiligheid of dwingende reden

van groot openbaar belang) en dat de staat van instandhouding van de soort niet in gevaar wordt gebracht. Deze belangen worden in art. 8.74j en 8.74k Bkl benoemd.

In specifieke gevallen geldt een vrijstelling van het verbod om zonder omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit te verrichten als ruimtelijke ontwikkelingen, beheer en onderhoudswerkzaamheden en bestendig beheer uitgevoerd worden volgens een goedgekeurde gedragscode. Zie hiervoor de betreffende vrijstellingsbepalingen in hoofdstuk 11 van het Bal, relevante programma's, omgevingsverordeningen en de Omgevingsregeling en gedragscodes. De specifieke zorgplicht (art. 11.27 Bal) blijft wel te allen tijde van toepassing.

Soorten van de Rode lijst & Provinciale aandachtsoorten (bedreigd -gevoelig- kwetsbaar)

In Nederland zijn nog diverse soorten en soortgroepen die bedreigd worden, en op de zogenaamde Rode lijst⁵ staan, die niet actief beschermd worden door de natuurwet- en regelgeving. Een voorbeeld zijn de verschillende insectengroepen zoals dagvlinders, bijen, sprinkhanen en krekels, haften en steenvliegen waarvan een groot deel bedreigd wordt. Deze groepen zijn voor bestuiving van planten en als voedselvoorziening voor soorten hoger in de voedselpiramide van essentieel belang.

Om de negatieve trend in biodiversiteit te keren volgt uit de Omgevingswet dat er voor alle inheemse soorten waaronder soorten van de Rode Lijst of lokale aandachtsoorten een nadrukkelijke zorgplicht geldt. Provincies besteden extra aandacht voor regionale soorten (zoals aandachtsoorten) en gebieden en stellen subsidies beschikbaar. Vanuit de Europese Unie gewerkt aan een Europese strategie voor biodiversiteit met een wetsvoorstel met bindende hersteldoelen

De opgave voor biodiversiteitsherstel gaat verder dan de huidige wet- en regelgeving en is een actieve oproep om gezamenlijk het tij van daling in biodiversiteit te keren. Dit is in onderstaande kader toegelicht.

Biodiversiteitsherstel

Op nationaal en provinciaal niveau wordt in de Nationale omgevingsvisie (2020) ingestoken op bescherming en versterking van biodiversiteit en duurzaam benutten van het natuurlijk kapitaal. Biodiversiteit en natuurlijk kapitaal moeten een integraal onderdeel zijn van visies op stedelijke en infrastructurele ontwikkelingen, klimaatadaptatie, waterbeheerplannen, omgevingsvisies (Natuurambitie NL/Natuurpositief 2019). Natuur moet niet alleen binnen natuurgebieden versterkt worden, maar overal. Dit betreft in steden, op het platteland en in de grote wateren (Nationale agenda natuurbeleid).

Diverse partijen onderschrijven de urgentie voor biodiversiteitsherstel en zijn partner van het Deltaplan [Biodiversiteitsherstel](https://www.samenvoorbiodiversiteit.nl/) (<https://www.samenvoorbiodiversiteit.nl/>). Royal HaskoningDHV is partner van het Deltaplan.

Planologische natuurbeschermingskader

Bescherming van natuurgebieden en eventueel andere specifieke gebieden met bijzondere natuurwaarden zoals weidevogelleefgebieden in agrarisch gebied is planologisch vastgelegd met regels in nationaal, provinciaal en gemeentelijk niveau in algemene maatregelen van bestuur, omgevingsverordeningen en/of omgevingsplan. De meeste ruimtelijke plannen zijn vooruitlopend op de inwerkingtreding van de Omgevingswet dat per 1 januari 2024 opgesteld. De planologische bescherming van natuur is geregeld in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). De planologische bescherming van gebieden heeft geografisch overlap met de hiervoor beschreven via soorten- en gebiedsbescherming beschermde natuurwaarden.

⁵ Een Rode lijst is een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of dreigen te verdwijnen op basis van zeldzaamheid en/of negatieve trend. De lijst wordt periodiek vastgesteld door de Minister van Economische Zaken: zie <https://minez.nederlandsesoorten.nl/soorten>. De indeling is verdwenen, ernstig bedreigd, bedreigd, kwetsbaar, gevoelig.

Nationaal en provinciaal Natuurnetwerk

Het Natuur Netwerk Nederland (hierna NNN) is een samenhangend nationaal natuurnetwerk van natuurgebieden en verbindingzones waar planten en dieren duurzaam kunnen verblijven en/of door kunnen migreren. Het NNN bestaat uit bestaande natuur, nieuwe natuur, landgoederen en ecologische verbindingen. Het NNN is gericht op de bescherming, de instandhouding en zo nodig het herstel van een gunstige staat van instandhouding van aanwezige dier- en plantensoorten, typen natuurlijke habitats en leefgebieden van soorten die van nature in Nederland voorkomen.

De provincies zijn verantwoordelijk voor het NNN op het land en legt dat vast in de Provinciale verordening (art. 2.31a en 2.44 Ow; vgl. par. 7.3.1 Bkl). Het Rijk is systeemverantwoordelijk voor de natuur in de grote wateren binnen de rijkswateren: de Noordzee, de Waddenzee, de Eems-Dollard, het IJsselmeergebied, de Zuidwestelijke Delta en de grote rivieren.

Voor de NNN-gebieden zijn minimaal de wezenlijke kenmerken en waarden uitgewerkt die bestaan uit aanwezige en potentiële waarden (art. 7.7 Bkl). Dit betreft onder meer de beheertypen en ambitietypen die vastgelegd zijn in Natuurbeheerplannen⁶ en mogelijk aanvullende provinciale documenten.

Bijna alle aangewezen Natura 2000-gebieden zijn onderdeel van het NNN. Echter, de wezenlijke kenmerken en waarden voor het NNN zijn breder dan de specifieke instandhoudingsdoelen van een Natura 2000-gebied.

Beschermingsregime NNN “spelregels EHS”

Het ruimtelijk beleid voor het NNN is gericht op het behoud, herstel en de ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied en het effectief functioneren van de ecologische verbindingzones. De bescherming van deze waarden vindt plaats conform de Provinciale Omgevingsverordeningen door toepassing van een specifiek afwegingskader: het “nee, tenzij”-regime.

Conform het NNN-toetsingskader dienen in beginsel alleen ingrepen die binnen het NNN plaatsvinden getoetst te worden op effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden. Het NNN kent, in tegenstelling tot Natura 2000-gebieden, geen ‘externe werking’ die een toets van gebruik aangrenzend aan het natuurgebied verplicht stelt. Provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van het NNN en kunnen daar strenger mee om gaan. Provincie Noord-Brabant hanteert geen aanvullende strengere toetsingseisen waarbij ook gekeken moet worden naar ingrepen nabij het NNB.

Nieuwe plannen en/of projecten zijn niet toegestaan als deze een significant negatief effect hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied, tenzij daarmee een groot openbaar belang gediend is en er geen reële alternatieven voorhanden zijn. In dat geval moet de schade zoveel mogelijk beperkt worden door het treffen van mitigerende maatregelen en moet de resterende schade gecompenseerd worden. Dit moet volgens de regels die zijn opgenomen in de provinciale verordening. Goedkeuring (of een verklaring van geen bezwaar) is nodig van het bevoegd gezag voor het Natuurnetwerk Nederland, dit is veelal de provincie.

⁶ Natuurbeheerplannen worden jaarlijks geactualiseerd.

